

OP SUOMI KUPONKI AUTOCALL 23/2018 LAINAKOHTAISET EHDOT

Nämä Lainakohtaiset ehdot muodostavat yhdessä OP Yrityspankki Oyj:n 25.5.2018 päivätyn ja julkaistun sekä 11.6.2018 ja 1.8.2018 täydennetyn joukkovelkakirjaohjelman ohjelmaesitteen ("Ohjelmaesite") ja siinä olevien Yleisten lainaehtojen kanssa tämän Lainan ehdot. Ohjelman Yleisiä lainaehtoja sovelletaan, mikäli Lainakohtaisissa ehdoissa ei ole toisin määrätty. Lainakohtaiset ehdot on laadittu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/71/EY 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti ja niitä tulee lukea yhdessä Ohjelmaesitteen ja sen mahdollisten täydennysten kanssa.

Ohjelmaesite ja sen täydennykset julkaistaan OP Ryhmän verkkosivuilla www.op.fi/joukkolainat. Ohjelmaesite sekä Ohjelman alla liikkeeseen laskettavien yksittäisten Lainojen Lainakohtaiset ehdot ja niihin liittyvät muut asiakirjat ovat maksutta saatavissa merkintäpaikoissa kunkin konttorin aukioloaikana sekä OP Ryhmän verkkosivuilla www.op.fi/joukkolainat kaksi (2) Pankkipäivää ennen Lainan merkintäajan alkamista.

Saadakseen täydelliset tiedot Liikkeeseenlaskijasta ja tarjouksesta sijoittajan on tutustuttava sekä Ohjelmaesitteeseen ja sen mahdollisiin täydennyksiin että näihin Lainakohtaisiin ehtoihin. Tätä Lainaa koskeva tiivistelmä on liitetty näihin Lainakohtaisiin ehtoihin.

Lainaan liittyvä Avaintietoasiakirja on saatavissa veloitukselta merkintäpaikoissa, OP-Private -palvelukonttoreissa sekä OP Ryhmän verkkosivuilla www.op.fi/joukkolainat kaksi (2) Pankkipäivää ennen Lainan merkintäajan alkamista.

Lainakohtaisissa ehdoissa on merkitty termillä "alustava" ne kohdat, jotka vahvistetaan viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä.

OP Yrityspankki Oyj laskee liikkeeseen rajatulle joukolle sijoittajia merkittäväksi tarkoitetun private placement -tyyppisen joukkovelkakirjalainan.

SIOITTAJA VOI MENETTÄÄ SIOITTAMANSA PÄÄOMAN OSITTAIN TAI KOKONAAN. ON MAHDOLLISTA, ETTÄ LAINALLE EI KERRY LAINKAAN TUOTTOA.

OSA I – YLEISET EHDOT

1. Lainan nimi:	OP Suomi Kuponki Autocall 23/2018
2. Liikkeeseenlaskija:	OP Yrityspankki Oyj
3. Lainan pääjärjestäjä:	OP Yrityspankki Oyj
4. Maksuasiamies:	OP Yrityspankki Oyj
5. Laskenta-asiamies:	OP Yrityspankki Oyj
6. Kohde-etuus/Kohde-etuuskori:	Osakekori, jossa seuraavat Osakkeet:

i	Osake(i)	Bloomberg Ticker	ISIN
1	ELISA OYJ	ELISA FH Equity	FI0009007884

2	ORION OYJ – B	ORNBV FH Equity	FI0009014377
3	SAMPO OYJ – A	SAMPO FH Equity	FI0009003305
4	WÄRTSILÄ OYJ ABP	WRT1V FH Equity	FI0009003727

7. Valuutta: Euro
8. Lainan nimellisarvo: 2.294.000 euroa
9. Velkakirjojen muoto: Arvo-osuusmuotoinen
10. Velkakirjojen määrä: 2.294
11. Velkakirjojen nimellisarvo ja minimimerkintä: Nimellisarvo 1.000 euroa
Minimimerkintä 5.000 euroa
12. Merkintäaika: 22.10.2018 – 23.11.2018 klo 14:00 asti
13. Liikkeeseenlaskupäivä: 28.11.2018
14. Laina-aika: 28.11.2018 – 15.12.2022
15. Takaisinmaksupäivä: 15.12.2022
- Mikäli Takaisinmaksupäivä ei ole Pankkipäivä, siirtyy Takaisinmaksupäivä seuraavaan Pankkipäivään. Maksuajankohdan siirtyminen ei vaikuta maksettavaan määrään.
16. Takaisinmaksettava määrä: Nimellisarvo x Palautuskerroin
- Kohde-etuus/Kohde-etuuskori: Kohdassa 6. ilmoitettu Osakekori
- Nimellisarvo: 2.294.000 euroa
- Palautuskerroin: Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa muodossa valittu Sääntö4:
- Jos Tuotto on pienempi [tai yhtä suuri] kuin Barrier: 1 + (Tuotto – Tuottoraja)[× Kerroin], kuitenkin vähintään Vähimmäispalautuskertoimen suuruinen.
- Vähimmäispalautuskerroin on Liikkeeseenlaskijan ilmoittama kiinteä arvo.
- Jos Tuotto on suurempi [tai yhtä suuri] kuin Barrier, Palautuskerroin on 1

Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Sääntö4:

Jos Tuotto on pienempi kuin -40 %: $1 + (\text{Tuotto} - 0 \%)$, kuitenkin vähintään 0 %.

Jos Tuotto on suurempi tai yhtä suuri kuin -40 %, Palautuskerroin on 1

Paino Sääntö 2:n laskentaa varten: Ei sovelleta

Irtautumispiste: Ei sovelleta

Kiinnityspiste: Ei sovelleta

Palautusosuus: Ei sovelleta

Valuuttakurssikerroin: Ei sovelleta

FX Loppuarvo: Ei sovelleta

FX Loppuarvon määräytymispäivä(t) FX Loppuarvon laskentaa varten: Ei sovelleta

FX Alkuarvo: Ei sovelleta

FX Alkuarvon määräytymispäivä(t) FX Alkuarvon laskentaa varten: Ei sovelleta

Tuotto: Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa muodossa valittu Laskentakaava3:

$$\text{Min}_{i=1,N} \left[\frac{\text{Loppuarvo}_i}{\text{Alkuarvo}_i} - 1 \right]$$

Selitys: Tuotto määräytyy alhaisimman korikomponentin suhteellisen arvonmuutoksen perusteella. Suhteellisessa arvonmuutoksessa Korikomponentin Loppuarvoa verrataan Alkuarvoon.

Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Laskentakaava3:

$$\text{Min}_{i=1,4} \left[\frac{\text{Loppuarvo}_i}{\text{Alkuarvo}_i} - 1 \right]$$

Selitys: Tuotto määräytyy alhaisimman korikomponentin suhteellisen arvonmuutoksen perusteella. Suhteellisessa arvonmuutoksessa Korikomponentin Loppuarvoa verrataan Alkuarvoon.

Paino Laskentakaavan 2 laskentaa varten: Ei sovelleta

Paino Laskentakaavan 5 laskentaa varten	Ei sovelleta
Loppuarvo:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa sekä tähän Laina- naan soveltuvassa muodossa valittu Loppuarvo2:</u> Loppuarvon määräytymispäivän virallinen päätösarvo
Loppuarvon määräytymispäivä(t):	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen kohdan "Määritelmät" mukaisessa sekä tähän Laina- naan soveltuvassa muodossa valittu Loppuarvon Määräytymis- päivä:</u> Päättymispäivä
Arvostuspäivä(t):	Ei sovelleta
Havaintopäivä(t):	Ei sovelleta
Päättymispäivä:	28.11.2022
Keskiarvostuspäivä(t):	Ei sovelleta
Alkuarvo:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 2 mukaisessa muodossa valittu Alkuarvo1:</u> Liikkeeseenlaskijan määrittämä arvo <u>Tähän Laina- naan soveltuvassa muodossa valittu Alkuarvo1:</u> Liikkeeseenlaskijan määrittämä arvo, joka perustuu Kohde-etuuden ar- voon Liikkeeseenlaskijan valitsemana päivänä välillä merkintäajan en- simmäinen päivä ja Liikkeeseenlaskupäivä (molemmat päivät mukaan lukien).
Alkuarvon määräytymis- päivä(t):	Ei sovelleta
Arvostuspäivä(t):	Ei sovelleta
Havaintopäivä(t):	Ei sovelleta
Lähtöpäivä:	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t):	Ei sovelleta
Barrier:	-40 %
Tuottoraja:	0 %
Kerroin:	Ei sovelleta

Vähimmäispalautuskerroin:	0 %
Viitekorko:	Ei sovelleta
Viitekoron määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Toteutuskorko:	Ei sovelleta
Enimmäispalautuskerroin:	Ei sovelleta
17. Takaisinmaksutapa:	Yhdessä erässä Takaisinmaksupäivänä
18. Linaan soveltuvat Tuottokomponentit:	Hyvitys
Kohde-etuus/Kohde-etuuskori:	Kohdassa 6. ilmoitettu Osakekori
19. Koron määräytymisperuste:	Ei sovelleta
20. Hyvityksen määräytymisperuste:	Ei sovelleta

Osakesidonnainen Laina:

Hyvitys:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa sekä tähän Linaan soveltuvassa muodossa valittu Hyvitys1:</u>
	$\text{Laskennallinen Pääoma} \times \text{Tuottokerroin} \times \text{Sovellettu Tuotto}$
Laskennallinen Pääoma:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa sekä tähän Linaan soveltuvassa muodossa valittu Laskennallinen Pääoma1:</u>
	Nimellisarvo
Nimellisarvo:	2.294.000 euroa
Pääomakerroin:	Ei sovelleta
Tuottokerroin:	1
Sovellettu Tuotto:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa sekä tähän Linaan soveltuvassa muodossa valittu Sovellettu Tuotto2:</u>
	Suurempi seuraavista:

	(i) Vähimmäistuotto
	(ii) Kohde-etuuden Arvonmuutos
Vähimmäistuotto:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa muodossa valittu Vähimmäistuotto1:</u>
	Liikkeeseenlaskijan määrittämä kiinteä arvo
	<u>Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Vähimmäistuotto1:</u>
	0 %
Vähimmäistuoton Määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Lukituskerroin:	Ei sovelleta
Lukitustaso _(j) :	Ei sovelleta
Kohde-etuuden Arvonmuutos:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa muodossa valittu Tuottokaava46:</u>
	$T \times X_t - \sum_{j=1}^m \text{Hyvitys}_i$, jos $(\text{Min}_{i=1,n} \text{Tuotto}_i - \text{Tuottoraja})$ on suurempi [tai yhtä suuri] kuin Hyvitystaso, 0 muutoin
	Missä T on Hyvityksen Arvostuspäivän järjestysnumero
	Selitys: Jos Alhaisimman Tuoton omaavan Korikomponentin(i) Tuotto(i) on suurempi [tai yhtä suuri] kuin Hyvitystaso, maksetaan X [(alustava)] [(vähintään/enintään [•])] kerrottuna Arvostuspäivän järjestysnumerolla vähennettynä aikaisemmin mahdollisesti maksetuilla/kertyneillä Hyvityksillä, nolla muutoin.
	<u>Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Tuottokaava46:</u>
	$T \times 9,24 \%_t - \sum_{j=1}^m \text{Hyvitys}_i$, jos $(\text{Min}_{i=1,n} \text{Tuotto}_i - 0 \%)$ on suurempi tai yhtä suuri kuin -30% , 0 muutoin
	Missä T on Hyvityksen Arvostuspäivän järjestysnumero
	Selitys: Jos Alhaisimman Tuoton omaavan Korikomponentin(i) Tuotto(i) on suurempi tai yhtä suuri kuin -30% , maksetaan 9,24 % kerrottuna Arvostuspäivän järjestysnumerolla vähennettynä aikaisemmin mahdollisesti maksetuilla/kertyneillä Hyvityksillä, nolla muutoin.
Paino:	Ei sovelleta
Enimmäistuotto:	Ei sovelleta

Kerroin Enimmäistuoton laskentaa varten:	Ei sovelleta
Tuotto:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa sekä tähän Laina- naan soveltuvassa muodossa valittu Tuotto4:</u> $\left(\frac{\text{Loppuarvo}_i}{\text{Alkuarvo}_i} - 1 \right)$
Loppuarvo:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa sekä tähän Laina- naan soveltuvassa muodossa valittu Loppuarvo3:</u> Loppuarvon määräytymispäivien viralliset päätösarvot
Loppuarvon määräytymispäivä(t):	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen kohdan "Määritelmät" mukaisessa sekä tähän Laina- naan soveltuvassa muodossa valittu Loppuarvon Määräytymis- päivä:</u> Arvostuspäivä
Arvostuspäivä(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:	29.5.2019, 27.11.2019, 28.5.2020, 27.11.2020, 28.5.2021, 26.11.2021, 30.5.2022, 28.11.2022
Havaintopäivät(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Päättyminenpäivä Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Alkuarvo:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa muodossa valittu Alkuarvo1:</u> Liikkeeseenlaskijan määrittämä arvo <u>Tähän Laina- naan soveltuvassa muodossa valittu Alkuarvo1:</u> Liikkeeseenlaskijan määrittämä arvo, joka perustuu Kohde-etuuden arvoon Liikkeeseenlaskijan valitsemana päivänä välillä merkintäajan ensimmäinen päivä ja Liikkeeseenlaskupäivä (molemmat päivät mukaan lukien).
Alkuarvon määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta

Arvostuspäivä(t) Alkuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Havaintopäivät(t) Alkuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Lähtöpäivä Alkuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t) Alkuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Tuottoraja:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa muodossa valittu Tuottoraja1:</u> Liikkeeseenlaskijan määrittämä kiinteä arvo <u>Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Tuottoraja1:</u> 0 %
Kerroin Tuottorajan laskentaa varten:	Ei sovelleta
Valuuttakurssikerroin:	Ei sovelleta
FX Loppuarvo:	Ei sovelleta
FX Loppuarvon määräytymispäivä(t) FX Loppuarvon laskentaa varten:	Ei sovelleta
FX Alkuarvo:	Ei sovelleta
FX Alkuarvon määräytymispäivä(t) FX Alkuarvon laskentaa varten:	Ei sovelleta
21. Hyvityksen maksupäivä(t):	17.6.2019, 16.12.2019, 15.6.2020, 15.12.2020, 15.6.2021, 15.12.2021, 15.6.2022 ja/tai 15.12.2022 Mikäli Hyvityksen maksupäivä ei ole Pankkipäivä, siirtyy kyseinen Hyvityksen maksupäivä seuraavaan Pankkipäivään. Hyvityksen maksupäivän siirtyminen ei vaikuta maksettavaan määrään.
22. Pankkipäivä:	Helsinki, TARGET

23. Pankkipäiväoletta:	Seuraava
24. Lainan etuoikeusasema:	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohdan 4.5 mukainen Joukkovelkakirjalaina
25. Liikkeeseenlaskijan oikeus ennen aikaiseen takaisinmaksuun:	Kyllä, sovelletaan Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.11
26. Arvo-osuuden omistajan oikeus vaatia ennen aikaista takaisinmaksua:	Ei
27. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan ennen aikaiseen takaisinmaksuun Suojausinstrumenttiin kohdistuneen Lainmuutoksen perusteella ("Suojausinstrumenttiin kohdistunut lainmuutos")	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohta 4.12 soveltuu
28. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan ennen aikaiseen takaisinmaksuun Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvien kulujen kasvun perusteella ("Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuva kulujen kasvu")	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohta 4.13 soveltuu
29. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan ennen aikaiseen takaisinmaksuun Suojausinstrumentissa tapahtuneen häiriön perusteella ("Suojausinstrumentissa tapahtunut häiriö"):	Ohjelman yleisten lainaehtojen kohta 4.14 soveltuu
30. Liikkeeseenlaskijan oikeus Lainan takaisinostoon:	Kyllä, sovelletaan Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.18
31. Ehto Lainan liikkeeseenlaskun toteuttamiselle:	OP Yrityspankilla on oikeus peruuttaa Lainan liikkeeseenlasku, mikäli merkintöjen määrä jää alle 3.000.000 euron. Lisäksi OP Yrityspankilla on oikeus peruuttaa Lainan liikkeeseenlaskun, mikäli Tuottokaavassa 46 olevaa X_t muuttujaa (Lainan markkinointimateriaalissa Hyvitysprosenti) ei kyetä vahvistamaan vähintään tasolle 5,0 %. OP Yrityspankki pidättää itsellään oikeuden peruuttaa Lainan liikkeeseenlasku kokonaan tai osittain viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä, mikäli OP Yrityspankin mielestä kansallisissa tai kansainvälisissä taloudellisissa tai poliittisissa olosuhteissa taikka muissa Lainan liikkeeseenlaskuun oleellisesti vaikuttavissa olosuhteissa on tapahtunut sellainen muutos, joka voisi haitata tai vaikeuttaa Lainan liikkeeseenlaskun toteuttamista.

32. Lainehtojen lopullinen vahvistaminen:	Sovelletaan Ohjelman yleisten lainaehtojen kohtaa 4.20
33. Tiedot Kohde-etuuden arvonnekehityksestä ja volatilitteetista:	Tiedot Hyvityksen perusteena olevan Kohde-etuuden arvonnekehityksestä saa internet-osoitteesta www.op.fi/joukkolainat .

OSA II – ERITYISET EHDOT

Osakesidonnaiset Lainat

1. Markkinahäiriö:	Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (<i>Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat</i>) kohta 3 soveltuu
2. Arvostus-/Päättymis-/Ennenaikaisen Takaisinmaksun Määräytymispäivän siirtyminen:	Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (<i>Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat</i>) kohta 4 soveltuu
3. Korjaus Osakkeen arvoon:	Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (<i>Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat</i>) kohta 5 soveltuu
4. Osakkeeseen tai sen liikkeeseenlaskeneeseen yhtiöön kohdistuva mukauttamistoimenpide:	Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (<i>Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat</i>) kohta 6 soveltuu
5. Erityinen ennenaikainen takaisinmaksu:	
a) Kohde-etuuden korvaamisen tai laskennan korjauksen kohtuuttomuus	Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (<i>Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat</i>) kohta 7 a) soveltuu
b) Lainan rakenteesta johtuva ennenaikainen takaisinmaksu	Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (<i>Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat</i>) kohta 7 b) soveltuu

Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 6 (Erityiset ehdot – Osakesidonnaiset Lainat) kohdan 7 b) mukaisessa muodossa valittu Kaava3:

$Min_{i=1,n} Tuotto_i$ on suurempi [tai yhtä suuri] kuin AutoCall – taso

Selitys: Ennenaikaisen Takaisinmaksun Määräytymispäivinä, mikäli Kohde-etuuden Tuotto/Kohde-etuuskorin/alhaisimman Korikomponentin(i) Tuotto on suurempi [tai yhtä suuri] kuin ennalta määrätty AutoCall –taso.

Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Kaava3:

$Min_{i=1,n} Tuotto_i$ on suurempi tai yhtä suuri kuin – 10 %

Selitys: Ennenaikaisen Takaisinmaksun Määräytymispäivinä, mikäli alhaisimman Korikomponentin(i) Tuotto on suurempi tai yhtä suuri kuin -10 %.

Tuotto Kaava3:n laskentaa varten:

Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Tuotto4:

	$\left(\frac{\text{Loppuarvo}_i}{\text{Alkuarvo}_i} - 1\right)$
Loppuarvo Kaava3:n laskentaa varten:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Loppuarvo3:</u> Loppuarvon määräytymispäivien viralliset päätösarvot
Loppuarvon määräytymispäivä:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen kohdan "Määritelmät" mukaisessa sekä tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Loppuarvon Määräytymispäivä:</u> Arvostuspäivä(t)
Arvostuspäivä(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:	27.11.2019, 28.5.2020, 27.11.2020, 28.5.2021, 26.11.2021, 30.5.2022
Havaintopäivä(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Päättymispäivä Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t) Loppuarvon laskentaa varten:	Ei sovelleta
Alkuarvo Kaava3:n laskentaa varten:	<u>Ohjelman yleisten lainaehtojen Liitteen 5 mukaisessa muodossa valittu Alkuarvo1:</u> Liikkeeseenlaskijan määrittämä arvo <u>Tähän Lainaan soveltuvassa muodossa valittu Alkuarvo1:</u> Liikkeeseenlaskijan määrittämä arvo, joka perustuu Kohde-etuuden arvoon Liikkeeseenlaskijan valitsemana päivänä välillä merkintä-ajan ensimmäinen päivä ja Liikkeeseenlaskupäivä (molemmat päivät mukaan lukien).
Alkuarvon määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Arvostuspäivä(t) Alkuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Havaintopäivä(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Lähtöpäivä Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
AutoCall-taso Kaava3:n laskentaa varten:	-10 %

Paino Kaava 2:n laskentaa varten:	Ei sovelleta
Ennenaikaisen Takaisinmaksun Määräytymispäivä(t):	27.11.2019, 28.5.2020, 27.11.2020, 28.5.2021, 26.11.2021 tai 30.5.2022
Takaisinmaksettava määrä:	Nimellisarvo
Nimellisarvo:	2.294.000 euroa
Palautuskerroin:	Ei sovelleta
Tuotto Palautuskertoimen laskentaa varten:	Ei sovelleta
Paino _i :	Ei sovelleta
Loppuarvo Palautuskertoimen laskentaa varten:	Ei sovelleta
Loppuarvon määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Arvostuspäivä(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Havaintopäivä(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Päättymispäivä Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t) Loppuarvon määräytymispäivää varten:	Ei sovelleta
Alkuarvo Palautuskertoimen laskentaa varten:	Ei sovelleta
Alkuarvon määräytymispäivä(t):	Ei sovelleta
Arvostuspäivä(t):	Ei sovelleta
Havaintopäivä(t):	Ei sovelleta
Lähtöpäivä:	Ei sovelleta
Keskiarvostuspäivä(t):	Ei sovelleta
Barrier:	Ei sovelleta
Tuottoraja:	Ei sovelleta
Kerroin:	Ei sovelleta
Vähimmäispalautuskerroin:	Ei sovelleta

Ennenaikainen Takaisinmaksupäivä(t):

16.12.2019, 15.6.2020, 15.12.2020, 15.6.2021, 15.12.2021, 15.6.2022

6. Arvopaperipörssi:

i	Osake(i)	Arvopaperipörssi
1	ELISA OYJ	Nasdaq OMX Helsinki
2	ORION OYJ – B	Nasdaq OMX Helsinki
3	SAMPO OYJ – A	Nasdaq OMX Helsinki
4	WÄRTSILÄ OYJ ABP	Nasdaq OMX Helsinki

7. Kohde-etuutta koskevien tietojen saatavuus ja erityisehdot:

i	Osake(i)	Yhtiön internet-osoite
1	ELISA OYJ	www.elisa.fi
2	ORION OYJ – B	www.orion.fi
3	SAMPO OYJ – A	www.sampo.fi
4	WÄRTSILÄ OYJ ABP	www.wartsila.com

8. Lisenssisopimuksen mukainen käyttöoikeus:

Ei sovelleta

9. Tiedot indeksiin/Viitekoron hallinnoinnista:

Ei sovelleta

OSA III – MUUT EHDOT

Tiedot liikkeeseenlaskusta

1. Päätökset ja valtuudet, joiden nojalla Laina lasketaan liikkeeseen:

OP Yrityspankin hallituksen 22.12.2017 antama valtuutus, jonka mukaisesti Lainan liikkeeseenlaskusta on tehty päätös 15.10.2018.

2. Liikkeeseenlaskuun osallistuvien intressit ja eturistiriidat:

Liikkeeseenlaskijan ja Laskenta-asiamiehen ollessa sama taho, on mahdollista, että Laskenta-asiamiehen tekemillä toimenpiteillä on vaikutusta Liikkeeseenlaskijan asemaan, mikä saattaa aiheuttaa eturistiriitatilanteen esimerkiksi tilanteessa, jossa Laskenta-asiamiehen harkintavalta vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan maksuvelvoitteiden määrään.

Mahdollisissa eturistiriitatilanteissa OP Yrityspankki toimii hyvän tavan mukaisesti.

3. Liikkeeseenlaskun luonne:

Yksittäinen laina

4. Merkintäpaikat:

OP Yrityspankki Oyj

5. Merkintäoikeudet:

Ei sovellu

6. Merkintä-/säilytyspalkkio:

Ei merkintäpalkkiota

Arvo-osuuksien säilytyksestä veloitetaan kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukainen säilytyspalkkio. Säilytyspalkkion suuruus

- riippuu sijoittajan käyttämän Arvo-osuustiliä hallinnoivan tahon säilytyspalveluehdoista.
7. Arvo-osuuksien kirjaaminen: Arvo-osuudet kirjataan merkitsijän ilmoittamalle arvo-osuustilille viimeistään viidentenä (5.) Liikkeeseenlaskupäivän jälkeisenä Pankkipäivänä arvo-osuusjärjestelmästä ja –tileistä annettujen lakien ja Euroclear Finland Oy:n sääntöjen ja näiden sääntöjen perusteella tehtyjen päätösten mukaisesti
8. Emissiokurssi: 100
9. Merkinnän maksu: Merkintä on maksettava kokonaisuudessaan viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä merkinnän yhteydessä ilmoitettavalla tavalla.
10. Lainan efektiivinen tuotto ja duraatio: Lainalle laskettava lopullinen efektiivinen vuotuinen tuotto riippuu mahdollisesta Hyvityksestä, joten sitä ei ole mahdollista laskea etukäteen.
- Jos Laina pidetään Takaisinmaksupäivään asti eikä maksettavaa Hyvitystä muodostu, on Lainan efektiivinen vuotuinen tuotto riippuvainen Lainan Takaisinmaksettavan määrän suuruudesta.
- Lainan kassavirtojen painotettu keskimääräinen takaisinmaksuaika eli Macaulayn duraatio riippuu Lainan takaisinmaksun ajankohdasta, joten sitä ei ole mahdollista ilmoittaa etukäteen.
11. Merkintäsitoumukset: Ei
12. Kiintiöt tarjouksen toteuttamisessa kahden tai useamman valtion alueella Ei sovellu
13. Arvio Liikkeeseenlaskijalle kertyvän pääoman määrästä: Liikkeeseenlaskijalle kertyy arviolta 100 % merkitystä nimellisarvosta liikkeeseenlaskuun liittyvien palkkioiden ja kulujen jälkeen.
14. Strukturointikustannus ja pääoman suunniteltu käyttötapa: Strukturointikustannus on enintään 4,00 prosenttia, joka vastaa noin 0,97 prosentin vuotuista kustannusta, mikäli sijoitus pidetään eräpäivään asti, eikä Lainassa ole tapahtunut ennen aikaista takaisinmaksua. Strukturointikustannuksen suuruus perustuu lisäksi sille oletukselle, että Lainan emissiokurssi on 96,61. Kustannus sisältyy merkintähintaan, eli sitä ei vähennetä eräpäivänä maksettavasta tuotosta taikka eräpäivänä palautettavasta Takaisinmaksettavasta määrästä. Strukturointikustannus määritellään lainakohtaisesti ja se perustuu Lainan sisältämien korko- ja johdannais sijoitusten arvoille arvostuspäivänä 15.10.2018. Strukturointikustannus perustuu Lainan alustaviin ehtoihin. Strukturointikustannus sisältää kaikki liikkeeseenlaskijalle Lainasta aiheutuvat kulut, kuten liikkeeseenlasku-, lisenssi-, materiaali ja markkinointi-, selvitys- ja säilytyskustannukset. Liikkeeseenlaskija ei peri Lainasta erillistä merkintäpalkkiota.
- Laina on osa Liikkeeseenlaskijan varainhankintaa.
15. Arvo-osuusjärjestelmän rekisterinpitäjä: Euroclear Finland Oy

16. Lainan ISIN-koodi:	FI4000353636
17. Pörssilistaus ja arvio sen alkamisesta:	Ei listata
18. Jälkimarkkinat:	OP Yrityspankissa otetaan vastaan Lainaa koskevia osto- ja myyntitarjouksia.
18. Suostumus arvopaperien edelleenmyyntiin ja lopulliseen sijoittamiseen:	Ei
19. Tarjousaika arvopaperien edelleenmyyntiin ja lopulliseen sijoittamiseen:	Ei sovelleta
20. Suostumukselle asetetut ehdot:	Ei sovelleta
21. Rahoituksenvälittäjä(t):	Ei sovelleta
22. Ilmoitukset:	Lainaa koskevat ilmoitukset ja kutsut saatetaan Arvo-osuuden omistajien tietoon internet-osoitteessa www.op.fi/joukkolainat .

Helsingissä, 26. päivänä marraskuuta 2018

OP YRITYSPANKKI OYJ

LAINAKOHTAISTEN EHTOJEN LIITE – LIIKKEESEENLASKUN TIIVISTELMÄ

Tiivistelmät koostuvat sääntelyn edellyttämistä tiedoista, joita kutsutaan nimellä "osatekijät". Nämä osatekijät on numeroitu jaksoittain A-E. (A.1. – E.7).

Tämä tiivistelmä sisältää kaikki ne osatekijät, jotka kyseessä olevasta arvopaperista ja sen liikkeeseenlaskusta tulee esittää. Osatekijöiden numerointi ei välttämättä ole juokseva, sillä kaikkia sääntelyssä lueteltuja osatekijöitä ei arvopaperin tai liikkeeseenlaskijan luonteen vuoksi ole esitettävä tässä tiivistelmässä.

Vaikka arvopaperin tai liikkeeseenlaskijan luonne edellyttäisi jonkin osatekijän sisällyttämistä tiivistelmään, on mahdollista, ettei kyseistä osatekijää koskevaa merkityksellistä tietoa ole lainkaan. Tällöin osatekijä on kuvattu lyhyesti ja sen yhteydessä mainitaan "ei sovellu".

Jakso A – Johdanto ja varoitukset		
A.1.	Varoitus	Tämä tiivistelmä on Ohjelmaesitteen johdanto. Sijoittajan tulee perustaa sijoituspäätöksensä Ohjelmaesitteeseen kokonaisuutena. Jos Ohjelmaesitteeseen sisältyviä tietoja koskeva kanne pannaan vireille Suomen ulkopuolella, kantaja voi Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansallisen lainsäädännön nojalla joutua ennen oikeudenkäynnin vireillepanoa vastaamaan Ohjelmaesitteen käännöskustannuksista.¹ Ohjelmaesitteestä vastuulliset henkilöt voidaan asettaa siviilioikeudelliseen vastuuseen tiivistelmästä vain, jos tiivistelmä on harhaanjohtava, epätarkka tai epäjohdonmukainen Ohjelmaesitteen muihin osiin nähden, tai jos siinä ei anneta yhdessä Ohjelmaesitteen muiden osien kanssa keskeisiä tietoja sijoittajien auttamiseksi, kun he harkitsevat sijoittamista tämän Ohjelmaesitteen alla liikkeeseen laskettaviin arvopapereihin.
A.2.	Suostumus	Ei sovellu

Jakso B – Liikkeeseenlaskija		
B.1.	Toiminimi	Liikkeeseenlaskija: OP Yrityspankki Oyj:n toiminimi otettiin käyttöön 4.4.2016 alkaen (aiemmin Pohjola Pankki Oyj).

¹ Tiivistelmän käännösvelvollisuus koskee tilannetta, jossa Pankki tarjoaa Ohjelmaesitteen alla liikkeeseen laskettavia Lainoja jossakin muussa EU:n jäsenvaltiossa kuin Suomessa. Tällaisessa tilanteessa Pankilla ei ole velvollisuutta kääntää kuin tämä esitteen tiivistelmä kyseisen jäsenvaltion kielelle. Mahdollisissa oikeudenkäynneissä kyseisessä jäsenvaltiossa voi tuomioistuimien velvoittaa kantajan kääntämään Ohjelmaesitteen kokonaisuudessaan maan viralliselle kielelle. Käännösvelvollisuus ei koske Suomessa nostettavaa kannetta.

		Liikkeeseenlaskija on OP Yrityspankki Oyj (jäljempänä "Pankki", "OP Yrityspankki", "Laskenta-asiamies" tai "Liikkeeseenlaskija") OP Ryhmä: OP-Pohjola-ryhmän uusi nimi OP Ryhmä otettiin käyttöön 1.1.2015 alkaen. Samassa yhteydessä Keskusyhteisö OP-Pohjola osk:n nimi muutettiin OP Osuuskunnaksi.
B.2.	Kotipaikka ja muita tietoja	Liikkeeseenlaskija: OP Yrityspankki Oyj on julkinen osakeyhtiö ja finanssipalveluyritys, jonka kotipaikka on Helsinki ja johon sovelletaan Suomen lainsäädäntöä. Pankki merkittiin Patentti- ja rekisterihallituksen kaupparekisteriin 14.7.1903 ja sen yritys- ja yhteisötunnus on 0199920-7. OP Yrityspankki harjoittaa liikepankkina luottolaitostoinnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettua liiketoimintaa ja tarjoaa myös sijoitus- ja säilytyspalvelua. Osoite on Gebhardinaukio 1, 00510 Helsinki, Suomi. Pankkiin sovelletaan Suomen lainsäädäntöä. OP Ryhmä: OP Ryhmä muodostuu yhteenliittymästä ja muusta OP Ryhmästä. Yhteenliittymä on Yhteenliittymälaisissa säännelty kokonaisuus. OP Ryhmän keskusyhteisö OP Osuuskunta on merkitty kaupparekisteriin 23.5.1997. OP Osuuskunnan yritys- ja yhteisötunnus on 0242522-1. Yhtiön rekisteröity osoite on OP Osuuskunta, Teollisuuskatu 1, 00510 Helsinki ja puhelinnumero 010 252 010. OP Ryhmään sovelletaan Suomen lainsäädäntöä.
B.4.b	Tiedossa olevat suuntaukset	Liikkeeseenlaskija: Liikkeeseenlaskijaan ja sen toimialaan vaikuttavat keskeiset suuntaukset ovat eurooppalaisilla rahoitusmarkkinoilla vallitsevia yleisiä olosuhteita, kuten vallitseva matala korkotaso ja pankkisääntelyn kiristyminen. OP Ryhmä: OP Ryhmään ja sen toimialaan vaikuttavat keskeiset suuntaukset ovat eurooppalaisilla rahoitusmarkkinoilla vallitsevia yleisiä olosuhteita, kuten vallitseva matala korkotaso ja pankkisääntelyn kiristyminen.
B.5.	Konserni	Liikkeeseenlaskija: OP Yrityspankki Oyj on OP Osuuskunnan tytäryhtiö ja kuuluu sekä toiminnallisesti että omistuksellisesti kiinteästi pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP Ryhmään. OP Ryhmä muodostuu noin 160 osuuskunnasta ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset (ml. OP Yrityspankki) ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista. OP Ryhmän keskuspankkina toimiva OP Yrityspankki Oyj kuuluu talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (jäljempänä Yhteenliittymälaki) tarkoitettuun yhteenliittymään, johon kuuluvat myös yhteenliittymän keskusyhteisö (OP Osuuskunta), OP-Palvelut Oy, keskusyhteisön muut jäsenluottolaitokset, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet. OP Ryhmä:

		OP Ryhmä muodostuu noin 160 osuuspankista ja niiden keskusyhteisöstä OP Osuuskunnasta tytäryhtiöineen. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista. OP Ryhmän keskuspankkina toimiva OP Yrityspankki Oyj kuuluu talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (jäljempänä Yhteenliittymälaki) tarkoitettuun yhteenliittymään, johon kuuluvat myös yhteenliittymän keskusyhteisö (OP Osuuskunta), OP-Palvelut Oy, keskusyhteisön muut jäsenluottolaitokset, keskusyhteisön ja jäsenluottolaitosten konsolidointiryhmiin kuuluvat yhteisöt sekä sellaiset luottolaitokset, rahoituslaitokset ja palveluyritykset, joiden äänivallasta edellä mainitut yhteisöt yksin tai yhdessä omistavat yli puolet. OP Ryhmän rakenne 31.3.2018: * OP Osuuskunnan omistus 100 % ** Suunnitella siirtää tytäryhtiöineen OP Yrityspankki Oyj:stä OP Osuuskunnan suoraan omistukseen tulevaisuudessa *** OP Osuuskunnan määräysvalta 2/3 KESKINÄINEN VASTUU: OP Osuuskunta ja OP Ryhmän jäsenluottolaitokset, jotka kuuluvat keskinäisen vastuun piiriin, on merkitty kuvaan oranssilla
B.9.	Tulosennuste	Liikkeeseenlaskija: Vuoden 2018 näkymät: OP Yrityspankki -konsernin tuloksen ennen veroja odotetaan muodostuvan samantasoiseksi kuin vuonna 2017. OP Ryhmä: Vuoden 2018 tuloksen ennen veroja arvioidaan muodostuvan samantasoiseksi kuin vuoden 2017 tulos.
B.10.	Tilintarkastuskertomuksien huomautukset	Liikkeeseenlaskija: Ei sovellu. Tilintarkastuskertomuksissa ei ole esitetty huomautuksia. OP Ryhmä: Ei sovellu. Tilintarkastuskertomuksissa ei ole esitetty huomautuksia.

B.12.	Historialliset tiedot, kehitysnäkymät, merkittävät muutokset	Liikkeeseenlaskijan konsernin keskeisiä historiallisia tunnuslukuja: Tuloslaskelma <table> <tr> <th>Milj. €</th><th>1–12/ 2017</th><th>1–12/ 2016</th></tr> <tr><td>Korkokate</td><td>259</td><td>228</td></tr> <tr><td>Vakuutuskate</td><td>459</td><td>534</td></tr> <tr><td>Nettopalkkiotuotot</td><td>-24</td><td>-4</td></tr> <tr><td>Sijoitustoiminnan nettotuotot</td><td>389</td><td>247</td></tr> <tr><td>Liiketoiminnan muut tuotot</td><td>38</td><td>33</td></tr> <tr><td>Osuus osakkuusyritysten tuloksesta</td><td>1</td><td>-2</td></tr> <tr><td>Tuotot yhteensä</td><td>1 121</td><td>1 037</td></tr> <tr><td>Henkilöstökulut</td><td>164</td><td>162</td></tr> <tr><td>Poistot ja arvonalentumiset</td><td>64</td><td>51</td></tr> <tr><td>Liiketoiminnan muut kulut</td><td>344</td><td>281</td></tr> <tr><td>Kulut yhteensä</td><td>573</td><td>494</td></tr> <tr><td>Saamisten arvonalentumiset</td><td>12</td><td>37</td></tr> <tr><td>OP-bonukset omistaja-asiakkaille</td><td>2</td><td>2</td></tr> <tr><td>Tulos ennen veroja</td><td>535</td><td>504</td></tr> <tr><td>Tuloverot</td><td>105</td><td>102</td></tr> <tr><td>Tilikauden tulos</td><td>430</td><td>402</td></tr> <tr><td colspan="3">Jakautuminen:</td></tr> <tr><td>Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden tuloksesta</td><td>424</td><td>399</td></tr> <tr><td>Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta.</td><td>6</td><td>3</td></tr> <tr><td>Tilikauden tulos</td><td>430</td><td>402</td></tr> <tr><td colspan="3">Laaja tuloslaskelma</td></tr> <tr><td>Tilikauden tulos</td><td>430</td><td>402</td></tr> <tr><td>Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi</td><td></td><td></td></tr> <tr><td> Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)</td><td>4</td><td>-79</td></tr> <tr><td>Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi</td><td></td><td></td></tr> <tr><td> Käyvän arvon rahaston muutos</td><td></td><td></td></tr> <tr><td> Käypään arvoon arvostamisesta</td><td>-37</td><td>104</td></tr> <tr><td> Rahavirran suojauksesta</td><td>-4</td><td>-7</td></tr> <tr><td> Muuntoerot</td><td>0</td><td>0</td></tr> <tr><td>Tuloverot</td><td></td><td></td></tr> <tr><td> Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi</td><td></td><td></td></tr> <tr><td> Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)</td><td>-1</td><td>16</td></tr> <tr><td> Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi</td><td></td><td></td></tr> <tr><td> Käypään arvoon arvostamisesta</td><td>7</td><td>-21</td></tr> <tr><td> Rahavirran suojauksesta</td><td>1</td><td>1</td></tr> <tr><td>Tilikauden laaja tulos</td><td>400</td><td>416</td></tr> <tr><td colspan="3">Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:</td></tr> </table>	Milj. €	1–12/ 2017	1–12/ 2016	Korkokate	259	228	Vakuutuskate	459	534	Nettopalkkiotuotot	-24	-4	Sijoitustoiminnan nettotuotot	389	247	Liiketoiminnan muut tuotot	38	33	Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	1	-2	Tuotot yhteensä	1 121	1 037	Henkilöstökulut	164	162	Poistot ja arvonalentumiset	64	51	Liiketoiminnan muut kulut	344	281	Kulut yhteensä	573	494	Saamisten arvonalentumiset	12	37	OP-bonukset omistaja-asiakkaille	2	2	Tulos ennen veroja	535	504	Tuloverot	105	102	Tilikauden tulos	430	402	Jakautuminen:			Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden tuloksesta	424	399	Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta.	6	3	Tilikauden tulos	430	402	Laaja tuloslaskelma			Tilikauden tulos	430	402	Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	4	-79	Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			Käyvän arvon rahaston muutos			Käypään arvoon arvostamisesta	-37	104	Rahavirran suojauksesta	-4	-7	Muuntoerot	0	0	Tuloverot			Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	-1	16	Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi			Käypään arvoon arvostamisesta	7	-21	Rahavirran suojauksesta	1	1	Tilikauden laaja tulos	400	416	Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:		
Milj. €	1–12/ 2017	1–12/ 2016																																																																																																																		
Korkokate	259	228																																																																																																																		
Vakuutuskate	459	534																																																																																																																		
Nettopalkkiotuotot	-24	-4																																																																																																																		
Sijoitustoiminnan nettotuotot	389	247																																																																																																																		
Liiketoiminnan muut tuotot	38	33																																																																																																																		
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	1	-2																																																																																																																		
Tuotot yhteensä	1 121	1 037																																																																																																																		
Henkilöstökulut	164	162																																																																																																																		
Poistot ja arvonalentumiset	64	51																																																																																																																		
Liiketoiminnan muut kulut	344	281																																																																																																																		
Kulut yhteensä	573	494																																																																																																																		
Saamisten arvonalentumiset	12	37																																																																																																																		
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	2	2																																																																																																																		
Tulos ennen veroja	535	504																																																																																																																		
Tuloverot	105	102																																																																																																																		
Tilikauden tulos	430	402																																																																																																																		
Jakautuminen:																																																																																																																				
Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden tuloksesta	424	399																																																																																																																		
Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden tuloksesta.	6	3																																																																																																																		
Tilikauden tulos	430	402																																																																																																																		
Laaja tuloslaskelma																																																																																																																				
Tilikauden tulos	430	402																																																																																																																		
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi																																																																																																																				
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	4	-79																																																																																																																		
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi																																																																																																																				
Käyvän arvon rahaston muutos																																																																																																																				
Käypään arvoon arvostamisesta	-37	104																																																																																																																		
Rahavirran suojauksesta	-4	-7																																																																																																																		
Muuntoerot	0	0																																																																																																																		
Tuloverot																																																																																																																				
Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi																																																																																																																				
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	-1	16																																																																																																																		
Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi																																																																																																																				
Käypään arvoon arvostamisesta	7	-21																																																																																																																		
Rahavirran suojauksesta	1	1																																																																																																																		
Tilikauden laaja tulos	400	416																																																																																																																		
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:																																																																																																																				

		Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden laajasta tuloksesta	394	412
		Määräysvallattomien omistajien osuus tilikauden laajasta tuloksesta	6	4
		Yhteensä	400	416
		Tase		
			31.12.	31.12.
		Milj. €	2017	2016
		Käteiset varat	12 825	9 336
		Saamiset luottolaitoksilta	9 294	9 458
		Kaupankäynnin rahoitusvarat	589	638
		Johdannaissopimukset	3 426	4 678
		Saamiset asiakkailta	20 120	18 702
		Sijoitusomaisuus	15 506	16 698
		Osuudet osakkuusyrityksissä	49	46
		Aineettomat hyödykkeet	777	790
		Aineelliset hyödykkeet	115	93
		Muut varat	1 708	2 488
		Verosaamiset	35	46
		Varat yhteensä	64 445	62 974
		Velat luottolaitoksille	14 035	10 332
		Johdannaissopimukset	3 216	4 398
		Velat asiakkaille	18 837	16 178
		Vakuutusvelka	3 143	3 008
		Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	16 791	19 826
		Varaukset ja muut velat	2 307	3 231
		Verovalat	419	405
		Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 547	1 592
		Velat yhteensä	60 295	58 969
		Oma pääoma		
		Emoyhtiön omistajien osuus		
		Osakepääoma	428	428
		Käyvän arvon rahasto	164	197
		Muut rahastot	1 093	1 093
		Kertyneet voittovarot	2 404	2 179
		Määräysvallattomien omistajien osuus	60	109
		Oma pääoma yhteensä	4 149	4 005
		Velat ja oma pääoma yhteensä	64 445	62 974
		Luottolaitosvakavaraisuus		
		Luottolaitosvakavaraisuus on esitetty EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) (CRR) mukaisesti.		

		Omat varat, milj. €	31.12.2017	31.12.2016
		OP Yrityspankki -konsernin oma pääoma	4 149	4 005
		Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	-125	-279
		Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	-2	-6
		Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	4 022	3 720
		Aineettomat hyödykkeet	-76	-76
		Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisu	-16	-23
		Ennakoitu voitonjako	-212	-201
		Arvonalentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-134	-126
		Ydinpääoma (CET1)	3 584	3 295
		Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	137	140
		Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	137	140
		Ensisijainen pääoma (T1)	3 720	3 435
		Debentuurilainat	1 073	1 193
		Toissijainen pääoma (T2)	1 073	1 193
		Omat varat yhteensä	4 793	4 628
		Ydinpääomasta (CET1) on vähennetty varovaisen arvostamisen oikaisu 5 miljoonaa euroa.		
		Pääomalainoihin on sovellettu vanhoja pääomainstrumentteja koskevia siirtymäsäännöksiä.		
		Kokonaisriski, milj. €	31.12.2017	31.12.2016
		Luotto- ja vastapuoliriski	19 694	19 354
		Standardimenetelmä (SA)	2 069	1 861
		Valtio- ja keskuspankkivastuut	18	33
		Luottolaitosvastuut	29	51
		Yritysvastuut ***	1 963	1 702
		Vähittäisvastuut	14	12
		Muut *	44	64
		Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	17 626	17 493
		Luottolaitosvastuut	1 053	1 141
		Yritysvastuut	11 643	11 551
		Vähittäisvastuut	1 130	983
		Oman pääoman ehtoiset sijoitukset **	3 753	3 741
		Muut	47	77
		Markkina- ja selvitysrisi, standardimenetelmä	1 179	1 329
		Operatiivinen riski, standardimenetelmä	1 266	1 163
		Vastuun arvonoinaisu (CVA)	205	253
		Kokonaisriski yhteensä	22 343	22 099
		* Muiden vastuiden riskipainosta 44 miljoonaa (45) euroa on laskennallisia verosaamia, jotka käsitellään 250 prosentin riskipainolla ydinpääomasta vähentämisen sijaan.		
		** Oman pääoman ehtoisten sijoitusten riskipaino sisältää 3,7 miljardia euroa OP Ryhmän sisäisistä vakuutus-yhtiösijoituksista.		
		*** Vertailutietoa korjattu SA Yritysvastuiden osalta.		
		Suhdeluvut, %	31.12.2017	31.12.2016
		Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	16,0	14,9

		Tier 1 -vakavaraisuussuhde	16,7	15,5
		Vakavaraisuussuhde	21,5	20,9
		Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	31.12.2017	31.12.2016
		Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	16,0	14,9
		Tier 1 -vakavaraisuussuhde	16,0	14,9
		Vakavaraisuussuhde	20,8	20,3
		Pääomavaatimus, milj. €	31.12.2017	31.12.2016
		Omat varat	4 793	4 628
		Pääomavaatimus	2 358	2 327
		Puskuri pääomavaatimukseen	2 435	2 301
		Pääomavaatimus muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.		
		Pankin kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia viimeisen tarkastetun tilinpäätöksen julkistamispäivän jälkeen.		
		OP Yrityspankki otti käyttöön 1.1.2018 IFRS 9 -standardin "Rahoitusinstrumentit". IFRS 9 -standardin mukaiset OP Yrityspankin laatimisperiaatteet on julkaistu OP Yrityspankin osavuositarkastuksessa ajalta 1.1.-31.3.2018. IFRS 9 -standardiin siirtymän vaikutukset rahoitusinstrumenttien luokitteluun ja arvostamiseen on esitetty OP Yrityspankin vuoden 2017 tilinpäätöksen liitetiedoissa. Kirjanpitoarvoihin tehty oikaisu kirjattiin siirtymäpäivänä 1.1.2018 avaavan taseen omaan pääomaan. OP Yrityspankki ei ole oikaissut aikaisempien vuosien vertailutietoja. Merkittävimmät luokittelumuutokset kohdistuivat OP Yrityspankin vahinkovakuutuksen sijoituksiin.		
		Lukuun ottamatta edellä mainittuja tapahtumia pankin taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 31.12.2017 jälkeen.		
		OP Ryhmän keskeisiä historiallisia tunnuslukuja:		
		Tuloslaskelma		
		Milj. €	10–12/ 2017	10–12/ 2016
			1–12/ 2017	1–12/ 2016
		Korkokate	279	260
		Vakuutuskate	137	140
		Nettopalkkiotuotot	254	222
		Sijoitustoiminnan nettotuotot	90	108
		Liiketoiminnan muut tuotot	11	18
		Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	14	-4
		Tuotot yhteensä	784	743
		Henkilöstökulut	193	199

	Poistot ja arvonalentumiset	88	44	246	160
	Liiketoiminnan muut kulut	223	188	769	646
	Kulut yhteensä	504	431	1 773	1 567
	Saamisten arvonalentumiset	20	41	48	77
	OP-bonukset omistaja-asiakkaille	56	53	217	206
	Tulos ennen veroja	204	218	1 077	1 138
	Tuloverot	51	41	223	223
	Kauden tulos	153	177	854	915
	Jakautuminen:				
	Omistajille	150	177	849	913
	Määräysvallattomille omistajille	3	0	6	2
	Kauden tulos	153	177	854	915
	Laaja tuloslaskelma				
	Kauden tulos	153	177	854	915
	Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
	Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	20	-27	48	-329
	Uudelleenarvostusrahaston muutos	17		17	
	Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
	Käyvän arvon rahaston muutos				
	Käypään arvoon arvostamisesta	-86	-54	-146	176
	Rahavirran suojauksesta	-4	-59	-32	-35
	Muuntoerot	0	0	0	0
	Tuloverot				
	Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
	Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/(tappioista)	-4	5	-10	66
	Uudelleenarvostusrahaston muutos	-4		-4	0
	Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
	Käypään arvoon arvostamisesta	17	11	29	-35
	Rahavirran suojauksesta	1	12	6	7
	Kauden laaja tulos	110	66	764	764
	Laajan tuloksen jakautuminen:				
	Omistajille	122	63	759	726
	Määräysvallattomille omistajille	-12	3	5	38
	Kauden laaja tulos	110	66	764	764
	Tase				
				31.12.	31.12.
	Milj. €			2017	2016
	Käteiset varat			12 937	9 471
	Saamiset luottolaitoksilta			504	337

		Kaupankäynnin rahoitusvarat	590	692
		Johdannaissopimukset	3 412	4 732
		Saamiset asiakkailta	82 240	78 604
		Sijoitusomaisuus	22 506	25 105
		Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat	10 126	9 168
		Osuudet osakkuusyrityksissä	228	91
		Aineettomat hyödykkeet	1 555	1 474
		Aineelliset hyödykkeet	798	871
		Muut varat	2 131	2 992
		Verosaamiset	214	210
		Varat yhteensä	137 242	133 747
		 Velat luottolaitoksille	 5 157	 4 669
		Johdannaissopimukset	3 026	4 044
		Velat asiakkaille	65 549	60 077
		Vakuutusvelka	9 950	10 586
		Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista	10 158	9 205
		Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat	26 841	28 287
		Varaukset ja muut velat	3 150	4 226
		Veroelat	890	894
		Lisäosuudet	0	77
		Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla	1 400	1 445
		Velat yhteensä	126 122	123 509
		 Oma pääoma		
		OP Ryhmän omistajien osuus		
		Osuuspääoma		
		Jäsenosuudet	191	182
		Tuotto-osuudet	2 906	2 719
		Käyvän arvon rahasto	176	318
		Muut rahastot	2 173	2 108
		Kertyneet voittovarot	5 573	4 808
		Määräysvallattomien omistajien osuus	101	102
		Oma pääoma yhteensä	11 121	10 237
		Velat ja oma pääoma yhteensä	137 242	133 747
		 Luottolaitosvakavaraisuus		
		 Luottolaitosvakavaraisuus on esitetty OP Yhteenliittymästä EU:n vakavaraisuusasetuksen (EU 575/2013) (CRR) mukaisesti.		
		Omat varat, milj. €	31.12.2017	31.12.2016

		OP Ryhmän oma pääoma	11 121	10 237
		Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pää- omasta	92	-168
		Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	-16	-41
		Lisäosuuspääomat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä		77
		Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	11 197	10 105
		Aineettomat hyödykkeet	-717	-620
		Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisu	-31	-64
		Takaisinmaksettavat osuuspääomat	-148	-156
		Ennakoitu voitonjako	-90	-83
		Arvon alentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-320	-309
		Ydinpääoma (CET1)	9 891	8 872
		Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	81	81
		Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	81	81
		Ensisijainen pääoma (T1)	9 973	8 954
		Debentuurilainat	1 121	1 239
		Toissijainen pääoma (T2)	1 121	1 239
		Omat varat yhteensä	11 093	10 192
		Ydinpääomasta (CET1) on vähennetty varovaisen arvostamisen oikaisu 20 (36) miljoonaa euroa.		
		Ydinpääomasta on vähennetty valvojan luvan mukaisesti asiakkaille tammikuussa 2018 palautetut irtisa- notut osuuspääomat 148 (156) miljoonaa euroa ja heinäkuussa 2017 palautetut lisäosuudet 70 miljo- onaa euroa. Lisäosuuspääomiin ja pääomalainoihin on sovellettu vanhoja pääomainstrumentteja koske- via siirtymäsäännöksiä.		
		Kokonaisriski, milj. €	31.12.2017	31.12.2016
		Luotto- ja vastapuoliriski	39 383	38 853
		Standardimenetelmä (SA)	3 859	3 233
		Valtio- ja keskuspankkivastuut	18	39
		Luottolaitosvastuut	8	36
		Yritysvastuut	2 423	1 812
		Vähittäisvastuut	1 057	1 039
		Muut *	353	307
		Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	35 525	35 620
		Luottolaitosvastuut	1 054	1 143
		Yritysvastuut	21 438	20 913
		Vähittäisvastuut	4 959	4 698
		Oman pääoman ehtoiset sijoitukset **	7 002	7 605
		Muut	1 072	1 261
		Markkina- ja selvitysrisi, standardimenetelmä	1 179	1 329
		Operatiivinen riski, standardimenetelmä	3 958	3 666
		Vastuun arvon oikaisu (CVA)	205	253
		Kokonaisriski yhteensä	44 725	44 101
		EKP:n päätöksen mukaiset riskipainolattiat	4 492	
		Kokonaisriski sisältäen riskipainolattiat	49 216	44 101

* Muiden vastuiden riskipainosta 283 miljoonaa (253) euroa on laskennallisia verosaamisia, jotka käsitellään 250 prosentin riskipainolla ydinpääomista vähentämisen sijaan.

** Oman pääoman ehtoisten sijoitusten riskipaino sisältää 6,4 miljardia euroa OP Ryhmän sisäisistä vakuutusyhtiösijoituksista.

Suhdeluvut, %	31.12.2017	31.12.2016
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,1	20,1
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	20,3	20,3
Vakavaraisuussuhde	22,5	23,1

Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	31.12.2017	31.12.2016
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	20,1	19,9
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	20,1	19,9
Vakavaraisuussuhde	22,4	22,8

Suhdeluvut ilman riskipainolattioita, %	31.12.2017	31.12.2016
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	22,1	20,1
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	22,3	20,3
Vakavaraisuussuhde	24,8	23,1

Riskipainolattioiden vaikutus CET 1 -suhdelukuun oli -2,0 prosenttiyksikköä.

Pääomavaatimus, milj. €	31.12.2017	31.12.2016
Omat varat	11 093	10 192
Pääomavaatimus	7 027	5 520
Puskuri pääomavaatimuksiin	4 067	4 673

Pääomavaatimus 14,3 prosenttia muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia, O-SII-pääomavaatimuksesta 2,0 prosenttia, EKP:n asettamasta pääomavaatimuksesta (P2R) 1,75 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista. Vertailuvuonna pääomavaatimus oli 12,5 prosenttia. EKP:n P2R-vaatimus tuli voimaan 1.1.2017.

Velkaantuneisuus, milj. €	31.12.2017	31.12.2016
Ensisijainen pääoma (T1)	9 973	8 954
Vastuut yhteensä	127 027	120 257
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	7,9	7,4

Velkaantumisasetta kuvaava mittari eli vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) esitetään EU komission delegoidun asetuksen mukaisesti. Säännösluonnosten mukainen minimitaso on kolme prosenttia.

OP Ryhmän 24.4.2018 julkaiseman arvion mukaan OP Ryhmän vuoden 2018 tuloksen ennakoitaan edelleen olevan hyvällä tasolla mutta jäävän viime vuoden lähes ennätystasoista tulosta pienemmäksi, toisin kuin 8.2.2018 julkaistussa OP Ryhmän tilinpäätöstiedotteessa arvioitiin. Tulonäkymää heikentää erityisesti sijoitustuottojen aiemmin arvioitua heikompi kehitys sekä kehittämisen aiheutuvien kustannusten nousu ennakoitua suuremmiksi. Lukuun ottamatta edellä mainittuja tapahtumia OP Ryhmän kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä

kielteisiä muutoksia viimeisen tarkastetun tilinpäätöksen julkistamispäivän jälkeen.

OP Ryhmä otti käyttöön 1.1.2018 IFRS 9 -standardin "Rahoitusinstrumentit". IFRS 9 -standardin mukaiset OP Ryhmän laatimisperiaatteet ja IFRS 9 -standardiin siirtymän vaikutukset rahoitusinstrumenttien luokitteluun ja arvostamiseen on esitetty OP Ryhmän vuoden 2017 tilinpäätöksen liitetiedoissa. Kirjanpito-arvoihin tehty oikaisu kirjattiin siirtymäpäivänä 1.1.2018 avaavan taseen omaan pääomaan. OP Ryhmä ei ole oikaissut aikaisempien vuosien vertailutietoja. Merkittävimmät luokittelumuutokset kohdistuivat OP Ryhmän vahinko- ja henkivakuutuksen sijoituksiin.

Lukuunottamatta edellä mainittuja tapahtumia OP Ryhmän taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 31.12.2017 jälkeen.

Liikkeeseenlaskijan konsernin keskeiset historialliset tunnusluvut ovat kehittyneet seuraavasti osavuositarkastuskaudella 1.1. – 30.6.2018 (Huom! Osavuositarkastuskauden tunnusluvut ovat tilintarkastamattomat):

Tuloslaskelma

Milj. €	4–6/ 2018	4–6/ 2017	1–6/ 2018	1–6/ 2017
Korkokate	66	65	127	120
Vakuutuskate	144	137	273	248
Nettopalkkiotuotot	-2	0	-6	0
Sijoitustoiminnan nettotuotot	67	83	145	186
Liiketoiminnan muut tuotot	4	4	16	10
Tuotot yhteensä	279	289	555	565
Henkilöstökulut	50	41	96	84
Poistot ja arvonalentumiset	21	15	36	29
Liiketoiminnan muut kulut	96	79	180	160
Kulut yhteensä	167	135	311	272
Saamisten arvonalentumiset	-5	-7	5	-11
OP-bonukset omistaja-asiakkaille	0	0	-1	-1
Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	-13		-4	
Tulos ennen veroja	94	147	244	280
Tuloverot	17	23	47	48
Kauden tulos	77	123	196	232
Jakautuminen:				
Emoyhtiön omistajille	76	123	193	231
Määräysvallattomille omistajille	1	1	4	1
Kauden tulos	77	123	196	232
Laaja tuloslaskelma				
Kauden tulos	77	123	196	232
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot/(tappiot)	4	8	7	11

		Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
		Käyvän arvon rahaston muutos				
		Käypään arvoon arvostamisesta	-22	5	-59	5
		Rahavirran suojauksesta	1	-1	-1	-1
		Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)		13		4
		Muuntoerot	0	0	0	0
		Tuloverot				
		Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
		Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista/tappioista)	-1	-2	-1	-2
		Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
		Käypään arvoon arvostamisesta	4	-1	12	-1
		Rahavirran suojauksesta	0	0	0	0
		Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)		-3		-1
		Kauden laaja tulos	74	133	157	244
		Laajan tuloksen jakautuminen:				
		Emoyhtiön omistajille	73	132	153	242
		Määräysvallattomille omistajille	1	1	4	2
		Kauden laaja tulos	74	133	157	244
		Tase				
				30.6.	31.12.	
		Milj. €		2018	2017	
		Käteiset varat		15 578	12 825	
		Saamiset luottolaitoksilta		8 031	9 294	
		Johdannaissopimukset		3 642	3 426	
		Saamiset asiakkailta		20 999	20 120	
		Sijoitusomaisuus		15 865	16 144	
		Aineettomat hyödykkeet		762	777	
		Aineelliset hyödykkeet		119	115	
		Muut varat		1 923	1 708	
		Verosaamiset		61	35	
		Varat yhteensä		66 980	64 445	
		Velat luottolaitoksille		14 230	14 035	
		Johdannaissopimukset		3 280	3 216	
		Velat asiakkaille		18 603	18 837	
		Vakuutusvelka		3 392	3 143	
		Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		19 144	16 791	
		Varaukset ja muut velat		2 319	2 307	
		Verovelat		429	419	
		Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		1 527	1 547	
		Velat yhteensä		62 923	60 295	
		Oma pääoma				

		Emoyhtiön omistajien osuus		
		Osakepääoma	428	428
		Käyvän arvon rahasto	73	164
		Muut rahastot	1 093	1 093
		Kertyneet voittovarot	2 393	2 404
		Määräysvallattomien omistajien osuus	70	60
		Oma pääoma yhteensä	4 056	4 149
		Velat ja oma pääoma yhteensä	66 980	64 445
		Luottolaitosvakavaraisuus		
		Omat varat, milj. €	30.6.2018	31.12.2017
		OP Yrityspankki -konsernin oma pääoma	4 056	4 149
		Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	-165	-125
		Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	-1	-2
		Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	3 891	4 022
		Aineettomat hyödykkeet	-74	-76
		Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisu	-23	-16
		Ennakoitu voitonjako	-96	-212
		Arvon alentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-81	-134
		Ydinpääoma (CET1)	3 617	3 584
		Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	109	137
		Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	109	137
		Ensisijainen pääoma (T1)	3 727	3 720
		Debentuurilainat	1 005	1 073
		Toissijainen pääoma (T2)	1 005	1 073
		Omat varat yhteensä	4 732	4 793
		Ydinpääomasta (CET1) on vähennetty varovaisen arvostamisen oikaisu 6 miljoonaa euroa (5).		
		Pääomalainoihin on sovellettu vanhoja pääomainstrumentteja koskevia siirtymäsäännöksiä. Vakavaraisuuden ja vähimmäis-omavaraisuusasteen laskennassa ei ole sovellettu IFRS9-siirtymäsäännöstä.		
		Kokonaisriski, milj. €	30.6.2018	31.12.2017
		Luotto- ja vastapuoliriski	20 478	19 694
		Standardimenetelmä (SA)	2 342	2 069
		Valtio- ja keskuspankkivastuut	20	18
		Luottolaitosvastuut	7	29
		Yritysvastuut	2 215	1 963
		Vähittäisvastuut	13	14
		Muut*	87	44
		Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	18 136	17 626

		Luottolaitosvastuut	988	1 053
		Yritysvastuut	12 071	11 643
		Vähittäisvastuut	1 221	1 130
		Oman pääoman ehtoiset sijoitukset**	3 737	3 753
		Muut	119	47
		Markkina- ja selvitysriski, standardimenetelmä	1 298	1 179
		Operatiivinen riski, standardimenetelmä	1 285	1 266
		Vastuun arvonoiikaisu (CVA)	197	205
		Kokonaisriski yhteensä	23 257	22 343
		* Muiden vastuiden riskipainosta 78 miljoonaa euroa (44) on laskennallisia verosaamisia, jotka käsitellään 250 prosentin riskipainolla ydinpääomista vähentämisen sijaan. ** Oman pääoman ehtoisten sijoitusten riskipaino sisältää 3,7 miljardia euroa OP Ryhmän sisäisistä vakuutusyhtiösijoituksista.		
		Suhdeluvut, %	30.6.2018	31.12.2017
		Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	15,6	16,0
		Tier 1 -vakavaraisuussuhde	16,0	16,7
		Vakavaraisuussuhde	20,3	21,5
		Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	30.6.2018	31.12.2017
		Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	15,6	16,0
		Tier 1 -vakavaraisuussuhde	15,6	16,0
		Vakavaraisuussuhde	19,9	20,8
		Pääomavaatimus, milj. €	30.6.2018	31.12.2017
		Omat varat	4 732	4 793
		Pääomavaatimus	2 453	2 358
		Puskuri pääomavaatimuksiin	2 279	2 435
		Pääomavaatimus muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakohtaisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista.		
		Pankin kehitysnäkymissä ei ole tapahtunut merkittäviä kielteisiä muutoksia viimeisen tarkastetun tilinpäätöksen julkistamispäivän jälkeen.		
		Pankin taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 30.6.2018 jälkeen.		
		OP Ryhmän keskeiset historialliset tunnusluvut ovat kehittyneet seuraavasti osavuositarkastuskaudella 1.1. – 30.6.2018 (Huom! Osavuositarkastuskauden tunnusluvut ovat tilintarkastamattomat).		

		Tuloslaskelma				
			4-6/	4-6/	1-6/	1-6/
		Milj. €	2018	2017	2018	2017
		Korkokate	289	274	571	534
		Vakuutuskate	151	145	278	261
		Nettopalkkiotuotot	212	209	444	434
		Sijoitustoiminnan nettotuotot	127	123	206	247
		Liiketoiminnan muut tuotot	9	32	21	62
		Tuotot yhteensä	788	782	1 520	1 539
		Henkilöstökulut	209	191	413	393
		Poistot ja arvonalentumiset	65	53	131	95
		Liiketoiminnan muut kulut	225	192	412	363
		Kulut yhteensä	500	436	956	851
		Saamisten arvonalentumiset	-3	-15	-7	-23
		OP-bonukset omistaja-asiakkaille	-57	-55	-109	-106
		Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	-41		-22	
		Tulos ennen veroja	187	276	425	560
		Tuloverot	38	48	91	101
		Kauden tulos	149	228	335	459
		Jakautuminen:				
		Omistajille	148	228	331	457
		Määräysvallattomille omistajille	1	1	4	1
		Kauden tulos	149	228	335	459
		Laaja tuloslaskelma				
		Kauden tulos	149	228	335	459
		Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
		Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvat voitot(/tappiot)	23	46	38	62
		Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
		Käyvän arvon rahaston muutos				
		Käypään arvoon arvostamisesta	-28	5	-80	-2
		Rahavirran suojauksesta	18	-14	13	-24
		Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	41		22	
		Muuntoerot	0	0	0	0
		Tuloverot				
		Eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
		Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden uudelleen määrittämisestä johtuvista voitoista(/tappioista)	-5	-9	-8	-12
		Eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
		Käypään arvoon arvostamisesta	6	-1	16	0
		Rahavirran suojauksesta	-4	3	-3	5
		Väliaikainen poikkeusmenettely (overlay approach)	-8		-4	
		Kauden laaja tulos	192	258	329	487
		Laajan tuloksen jakautuminen:				

		Omistajille	191	251	325	467
		Määräysvallattomille omistajille	1	7	4	20
		Kauden laaja tulos	192	258	329	487
		Tase				
				30.6.	31.12.	
		Milj. €		2018	2017	
		Käteiset varat		15 679	12 937	
		Saamiset luottolaitoksilta		337	504	
		Johdannaissopimukset		3 628	3 412	
		Saamiset asiakkailta		84 440	82 193	
		Sijoitusomaisuus		22 666	23 324	
		Sijoitussidonnaisten sopimusten katteena olevat varat		10 259	10 126	
		Aineettomat hyödykkeet		1 561	1 555	
		Aineelliset hyödykkeet		779	798	
		Muut varat		2 300	2 131	
		Verosaamiset		233	224	
		Varat yhteensä		141 883	137 205	
		Velat luottolaitoksille		4 222	5 157	
		Johdannaissopimukset		3 082	3 026	
		Velat asiakkaille		67 480	65 549	
		Vakuutusvelka		9 937	9 950	
		Velat sijoitussidonnaisista vakuutus- ja sijoitussopimuksista		10 298	10 158	
		Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat		30 247	26 841	
		Varaukset ja muut velat		3 066	3 150	
		Veroelat		905	890	
		Velat, joilla on huonompi etuoikeus kuin muilla veloilla		1 353	1 400	
		Velat yhteensä		130 591	126 122	
		Oma pääoma				
		OP Ryhmän omistajien osuus				
		Osuuspääoma				
		Jäsenosuudet		193	191	
		Tuotto-osuudet		2 910	2 906	
		Käyvän arvon rahasto		113	176	
		Muut rahastot		2 171	2 173	
		Kertyneet voittovarot		5 775	5 536	
		Määräysvallattomien omistajien osuus		129	101	
		Oma pääoma yhteensä		11 291	11 084	
		Velat ja oma pääoma yhteensä		141 883	137 205	
		Luottolaitosvakavaraisuus				
		Omat varat, milj. €		30.6.2018	31.12.2017	

		OP Ryhmän oma pääoma	11 291	11 121
		Poistetaan vakuutusyhtiöiden vaikutus omasta pääomasta	-30	92
		Käyvän arvon rahasto, rahavirran suojaus	-26	-16
		Ydinpääoma (CET1) ennen vähennyksiä	11 236	11 197
		Aineettomat hyödykkeet	-738	-717
		Eläkevastuun ylikate ja arvostusoikaisu	-44	-31
		Takaisinmaksettavat osuuspääomat		-148
		Ennakoitu voitonjako	-47	-90
		Arvon alentumiset - odotetut tappiot alijäämä	-297	-320
		Ydinpääoma (CET1)	10 110	9 891
		Pääomalainat, joihin sovelletaan siirtymäsäännöstä	80	81
		Ensisijainen lisäpääoma (AT1)	80	81
		Ensisijainen pääoma (T1)	10 190	9 973
		Debentuurilainat	1 055	1 121
		Toissijainen pääoma (T2)	1 055	1 121
		Omat varat yhteensä	11 245	11 093
		Ydinpääomasta (CET1) on vähennetty varovaisen arvostamisen oikaisu 27 miljoonaa euroa (20).		
		Vertailuvuonna ydinpääomasta on vähennetty valvojan luvan mukaisesti asiakkaille tammi-kuussa 2018 palautetut irtisanotut osuuspääomat 148 miljoonaa euroa. Pääomalainoihin on sovellettu vanhoja pääomainstrumentteja koskevia siirtymäsäännöksiä. Vakavaraisuuden ja vähimmäisomavaraisuusasteen laskennassa ei ole sovellettu IFRS9-siirtymäsäännöstä.		
		Kokonaisriski, milj. €	30.6.2018	31.12.2017
		Luotto- ja vastapuoliriski	40 565	39 383
		Standardimenetelmä (SA)	4 024	3 859
		Valtio- ja keskuspankkivastuut	20	18
		Luottolaitosvastuut	8	8
		Yritysvastuut	2 511	2 423
		Vähittäisvastuut	1 081	1 057
		Muut*	404	353
		Sisäisten luottoluokitusten menetelmä (IRB)	36 541	35 525
		Luottolaitosvastuut	989	1 054
		Yritysvastuut	22 653	21 438
		Vähittäisvastuut	4 888	4 959
		Oman pääoman ehtoiset sijoitukset**	6 863	7 002
		Muut	1 148	1 072
		Markkina- ja selvitysriski, standardimenetelmä	1 298	1 179
		Operatiivinen riski, standardimenetelmä	4 136	3 958
		Vastuun arvon oikaisu (CVA)	197	205
		Kokonaisriski yhteensä	46 196	44 725
		EKP:n päätöksen mukaiset riskipainolattiat	4 808	4 492
		Kokonaisriski sisältäen riskipainolattiat	51 003	49 216
		* Muiden vastuiden riskipainosta 358 miljoonaa euroa (283) on laskennallisia verosaamisia, jotka käsitellään 250 prosentin riskipainolla ydinpääomasta vähentämisen sijaan.		

		** Oman pääoman ehtoisten sijoitusten riskipaino sisältää 6,4 miljardia euroa OP Ryhmän sisäisistä vakuutusyhtiösijoituksista. <table> <tr> <td>Suhdeluvut, %</td><td>30.6.2018</td><td>31.12.2017</td></tr> <tr> <td>Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde</td><td>19,8</td><td>20,1</td></tr> <tr> <td>Tier 1 -vakavaraisuussuhde</td><td>20,0</td><td>20,3</td></tr> <tr> <td>Vakavaraisuussuhde</td><td>22,0</td><td>22,5</td></tr> </table> <table> <tr> <td>Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %</td><td>30.6.2018</td><td>31.12.2017</td></tr> <tr> <td>Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde</td><td>19,8</td><td>20,1</td></tr> <tr> <td>Tier 1 -vakavaraisuussuhde</td><td>19,8</td><td>20,1</td></tr> <tr> <td>Vakavaraisuussuhde</td><td>21,9</td><td>22,4</td></tr> </table> <table> <tr> <td>Suhdeluvut ilman riskipainolattioita, %</td><td>30.6.2018</td><td>31.12.2017</td></tr> <tr> <td>Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde</td><td>21,9</td><td>22,1</td></tr> <tr> <td>Tier 1 -vakavaraisuussuhde</td><td>22,1</td><td>22,3</td></tr> <tr> <td>Vakavaraisuussuhde</td><td>24,3</td><td>24,8</td></tr> </table> Riskipainolattioiden vaikutus CET 1 -suhdelukuun oli -2,1 prosenttiyksikköä. <table> <tr> <td>Pääomavaatimus, milj. €</td><td>30.6.2018</td><td>31.12.2017</td></tr> <tr> <td>Omat varat</td><td>11 245</td><td>11 093</td></tr> <tr> <td>Pääomavaatimus</td><td>7 280</td><td>7 027</td></tr> <tr> <td>Puskuri pääomavaatimukseen</td><td>3 965</td><td>4 067</td></tr> </table> Pääomavaatimus 14,3 prosenttia muodostuu minimivaatimuksesta 8 prosenttia, kiinteästä lisäpääomavaatimuksesta 2,5 prosenttia, O-SII-pääomavaatimuksesta 2,0 prosenttia, EKP:n asettamasta pääomavaatimuksesta (P2R) 1,75 prosenttia ja ulkomaisten vastuiden maakoh- taisista muuttuvista lisäpääomavaatimuksista. EKP:n P2R-vaatimus on ollut voimassa 1.1.2017 lähtien. <table> <tr> <td>Velkaantuneisuus, milj. €</td><td>30.6.2018</td><td>31.12.2017</td></tr> <tr> <td>Ensisijainen pääoma (T1)</td><td>10 190</td><td>9 973</td></tr> <tr> <td>Vastuut yhteensä</td><td>132 538</td><td>127 027</td></tr> <tr> <td>Vähimmäisomavaraisuusaste, %</td><td>7,7</td><td>7,9</td></tr> </table> Velkaantumisastetta kuvaava mittari eli vähimmäisomavaraisuusaste (Leverage Ratio) esite- tään Komission delegoidun asetuksen mukaisesti. Säännösluonnosten mukainen minimitaso on kolme prosenttia. OP Ryhmän taloudellisessa asemassa tai kaupankäyntipositiossa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia 30.6.2018 jälkeen.	Suhdeluvut, %	30.6.2018	31.12.2017	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	19,8	20,1	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	20,0	20,3	Vakavaraisuussuhde	22,0	22,5	Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	30.6.2018	31.12.2017	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	19,8	20,1	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	19,8	20,1	Vakavaraisuussuhde	21,9	22,4	Suhdeluvut ilman riskipainolattioita, %	30.6.2018	31.12.2017	Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	21,9	22,1	Tier 1 -vakavaraisuussuhde	22,1	22,3	Vakavaraisuussuhde	24,3	24,8	Pääomavaatimus, milj. €	30.6.2018	31.12.2017	Omat varat	11 245	11 093	Pääomavaatimus	7 280	7 027	Puskuri pääomavaatimukseen	3 965	4 067	Velkaantuneisuus, milj. €	30.6.2018	31.12.2017	Ensisijainen pääoma (T1)	10 190	9 973	Vastuut yhteensä	132 538	127 027	Vähimmäisomavaraisuusaste, %	7,7	7,9
Suhdeluvut, %	30.6.2018	31.12.2017																																																												
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	19,8	20,1																																																												
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	20,0	20,3																																																												
Vakavaraisuussuhde	22,0	22,5																																																												
Suhdeluvut ilman siirtymäsäännöksiä, %	30.6.2018	31.12.2017																																																												
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	19,8	20,1																																																												
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	19,8	20,1																																																												
Vakavaraisuussuhde	21,9	22,4																																																												
Suhdeluvut ilman riskipainolattioita, %	30.6.2018	31.12.2017																																																												
Ydinpääoman (CET1) vakavaraisuussuhde	21,9	22,1																																																												
Tier 1 -vakavaraisuussuhde	22,1	22,3																																																												
Vakavaraisuussuhde	24,3	24,8																																																												
Pääomavaatimus, milj. €	30.6.2018	31.12.2017																																																												
Omat varat	11 245	11 093																																																												
Pääomavaatimus	7 280	7 027																																																												
Puskuri pääomavaatimukseen	3 965	4 067																																																												
Velkaantuneisuus, milj. €	30.6.2018	31.12.2017																																																												
Ensisijainen pääoma (T1)	10 190	9 973																																																												
Vastuut yhteensä	132 538	127 027																																																												
Vähimmäisomavaraisuusaste, %	7,7	7,9																																																												
B.13.	Viimeaikaiset tapah- tumat jotka voivat vaikuttaa maksuky- kyyn	Liikkeeseenlaskija: Liikkeeseenlaskijan tiedossa ei ole sellaisia Liikkeeseenlaskijaan liittyviä viime- aikaisia tapahtumia, jotka olisivat ratkaisevia arvioitaessa Liikkeeseenlaskijan maksukykyä. OP Ryhmä:																																																												

		Liikkeeseenlaskijan tiedossa ei ole sellaisia OP Ryhmään liittyviä viimeaikaisia tapahtumia, jotka olisivat ratkaisevia arvioitaessa OP Ryhmän maksukykyä.
B.14.	Konsernin sisäinen riippuvuus	Liikkeeseenlaskija: OP Yrityspankki Oyj on OP Osuuskunnan tytäryhtiö ja kuuluu sekä toiminnallisesti että omistuksellisesti kiinteästi pankki-, vakuutus- ja muita finanssipalveluja tarjoavaan OP Ryhmään ja on tätä kautta riippuvainen ryhmästä. Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset (ml. OP Yrityspankki) ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista Yhteenliittymälain nojalla edellä kohdassa B.5 kuvatusti. OP Ryhmä: OP Ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö ja jäsenluottolaitokset (ml. OP Yrityspankki) ovat toissijaisesti keskinäisessä vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista Yhteenliittymälain nojalla edellä kohdassa B.5 kuvatusti ja tätä kautta riippuvaisia toisistaan.
B.15.	Päätoimialat	OP Ryhmän 10.6.2016 vahvistetun strategian ja ryhmätasoisien strategisten tavoitteiden mukaisesti OP Ryhmän tavoitteena on muuttua asteittain puhtaasta finanssitoimijasta digitaalisen ajan monialaiseksi palveluyritykseksi, jolla on vahva finanssiosaaminen. Strategiassa korostuu asiakaskokemuksen kehittäminen ja tehokkuuden parantaminen palveluita ja toimintoja digitalisoimalla sekä uusien asiakaskeskeisten liiketoimintamallien rakentaminen, jotka tarjoavat synergioita suhteessa nykyisiin finanssipalveluihin. Liiketoimintaa laajennetaan kasvattamalla muun muassa terveys- ja hyvinvointiliiketoimintaa. Tulevina vuosina OP aikoo rakentaa terveys- ja hyvinvointipalveluista neljännen liiketoiminta-alueensa pankki-, vakuutus- ja varainhoitoliiketoimintojen rinnalle. Liikkeeseenlaskija: OP Yrityspankki harjoittaa liikepankkina luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitettua liiketoimintaa ja tarjoaa myös sijoitus- ja säilytyspalveluja. Muun liiketoimintansa lisäksi OP Yrityspankki toimii OP Ryhmän keskuspankkina ja vastaa ryhmän maksuvalmiudesta sekä kansainvälisestä liiketoiminnasta. OP Yrityspankilla on toimintaa Suomessa ja Baltian pankkitoiminta tarjoaa rahoitusyhtiötuotteita Virossa, Latviassa ja Liettuaassa. OP Yrityspankki –konserniin kuuluvalla OP Vakuutuksella on Virossa vahinkovakuutustoimintaa harjoittava tytäryhtiö Seesam Insurance AS, jolla on sivuliikkeet Latviassa ja Liettuaassa. OP Ryhmän terveys- ja hyvinvointipalveluliiketoiminta on keskitetty OP Vakuutus Oy:n omistamaan, vuoden 2013 alussa toimintansa aloittaneeseen Pohjola Terveys Oy:öön (entinen Omasairaala Oy). Valtakunnallista sairaalaverkostoa rakennetaan Pohjola-nimellä. OP Ryhmä: OP Ryhmään kuuluvat yritykset harjoittavat pankki- ja vakuutustoimintaa ja sitä tukevaa toimintaa.

B.16.	Omistus ja määräysvalta	Liikkeeseenlaskija: OP Yrityspankki on OP Ryhmän keskusyhteisön OP Osuuskunnan täysin omistama ja merkittävin tytäryhtiö. OP Ryhmä: OP Ryhmän keskusyhteisö OP Osuuskunta on osuuskunta, jonka jäseninä voivat olla osuuspankkilaissa tarkoitetut luottolaitokset, joiden säännöt tai yhtiöjärjestyksen osuuskunta on hyväksynyt. OP Osuuskunnan omistavat osuuspankit.												
B.17.	Luottokelpoisuusluokitukset	Liikkeeseenlaskija: OP Yrityspankki Oyj:n luottoluokitukset ovat seuraavat (31.3.2018): <table><tr><th>Luokituslaitos</th><th>Lyhytaikainen varainhankinta</th><th>Pitkäaikainen varainhankinta</th><th>Näkymät</th></tr><tr><td>Standard & Poor's</td><td>A-1+</td><td>AA-</td><td>Vakaat</td></tr><tr><td>Moody's</td><td>P-1</td><td>Aa3</td><td>Vakaat</td></tr></table> OP Yrityspankin luottokelpoisuutta arvioidessaan luottoluokituslaitokset ottavat huomioon koko OP Ryhmän taloudellisen tilanteen, sillä ryhmää valvotaan yhtenä kokonaisuutena ja keskusyhteisö OP Osuuskunta sekä jäsenluottolaitokset (mukaan lukien OP Yrityspankki) ovat vastuussa toistensa veloista ja sitoumuksista.	Luokituslaitos	Lyhytaikainen varainhankinta	Pitkäaikainen varainhankinta	Näkymät	Standard & Poor's	A-1+	AA-	Vakaat	Moody's	P-1	Aa3	Vakaat
Luokituslaitos	Lyhytaikainen varainhankinta	Pitkäaikainen varainhankinta	Näkymät											
Standard & Poor's	A-1+	AA-	Vakaat											
Moody's	P-1	Aa3	Vakaat											
B.18	Kuvaus yhteisvastuun luonteesta ja soveltamisalasta	OP Ryhmään kuuluvat jäsenluottolaitokset ja keskusyhteisö ovat keskinäisessä vastuussa toistensa veloista. Velkoja, joka ei ole saanut jäsenluottolaitokselta suoritusta erääntyneestä saatavastaan, voi vaatia suoritusta keskusyhteisöltä, kun päävelka on erääntynyt.												
B.19	OP Ryhmästä annettavat tiedot	OP Ryhmän tiedot sisältyvät kuhunkin B-jakson osatekijään ja tämän lisäksi ryhmään liittyvät riskitekijät on kuvattu kohdassa D.2.												

Jakso C – Arvopaperit		
C.1.	Tarjottavien ja/tai kaupankäynnin kohteeksi otettavien arvopapereiden tyypit ja lajit	Arvopaperityyppi: Joukkovelkakirja Laji: Arvo-osuusmuotoinen Lainan tunnisteenä oleva ISIN-koodi: FI4000353636
C.2.	Valuutta	Lainan valuutta on euro.
C.5.	Rajoitukset luovutettavuudessa	Ei sovellu. Velkakirjat ovat vapaasti luovutettavissa.
C.8.	Oikeudet, etuoikeusjärjestys ja rajoitukset	Laina lasketaan liikkeeseen rajatulle sijoittajajoukolle tarkoitettuna private placement –tyyppisenä joukkovelkakirjalainana, jolla on sama etuoikeus kuin Liikkeeseenlaskijan muilla vakuudettomilla sitoumuksilla.

		Lainalle ei ole asetettu erillistä vakuutta.
C.9	Korko, tuotto, hyvitys, takaisinmaksu ja muita tietoja	Osakesidonnainen rakenne: Sijoittajalle maksettava Hyvitys riippuu Kohde-etuuskorin arvonmuutoksesta. Hyvitys maksetaan Takaisinmaksupäivänä tai useana Hyvityksen maksupäivänä. Lainan Nimellisarvoon kohdistuu pääomatappion riski. Koska Lainan Takaisinmaksettava määrä on muu kuin Nimellisarvo, riippuu sijoittajalle Takaisinmaksettavan määrän suuruus Kohde-etuuskorin arvonmuutoksen ja Lainakohtaisissa ehdoissa ilmoitettujen muiden tekijöiden perusteella lasketusta Palautuskertomesta. Palautuskerroin ei voi olla missään tilanteessa pienempi kuin 0. Laina-aika ja Lainan kuolettamista koskevat järjestelyt: Laina-aika on 28.11.2018 – 15.12.2022. Lainan pääoma ja tuotto maksetaan Takaisinmaksupäivänä ja Hyvityksen maksupäivinä tai Ennenaikaisena Takaisinmaksupäivänä voimassa olevien lakien ja EFi:n sääntöjen ja päätösten mukaisesti sille, jolle arvo-osuustilin tietojen mukaan on Lainan eräpäivänä tai muuna maksupäivänä oikeus vastaanottaa suoritus. Velkapapereiden haltijoiden edustajan nimi: Ei sovellu. Velkapapereiden haltijalle ei nimetä edustajaa.
C.10.	Tuoton johdannaisosio	Mikäli sijoittaja myy Lainan ennen eräpäivää, hänellä saattaa olla esimerkiksi markkinakehitykseen liittyvä riski, minkä johdosta voi syntyä luovutustappiota. Lainakohtaisten ehtojen mukaisen Lainan rakenteesta johtuvan ennenaikaisen takaisinmaksun tapahtuessa Takaisinmaksettava määrä voi olla alle Lainan nimellisarvon ja sijoittaja ei saa tuottoa alkuperäisen laina-ajan loppuun saakka. Mikäli Laina pidetään Takaisinmaksupäivään asti eikä maksettavaa tuottoa muodostu, voi Lainan efektiivinen vuotuinen tuotto olla negatiivinen. Jos Suojausinstrumentti joudutaan purkamaan Suojausinstrumenttiin kohdistuneen Lainamuutoksen, Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvan kulujen kasvun tai Suojausinstrumentissa tapahtuneen häiriön perusteella, Liikkeeseenlaskija maksaa velkakirjojen haltijoille Lainan Suojausinstrumentin päättymishetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle Lainan nimellisarvon. Osakesidonnainen rakenne: Lainan tuottoon vaikuttaa aina Kohde-etuuden kehitys valitun arvonkehitysrakenteen kautta. On mahdollista, että huonoimmillaan Lainalle maksettava Hyvitys on nolla. Lainakohtaisissa ehdoissa valittu Vähimmäistuotto rajaa Lainan Hyvityksen suuruutta tilanteessa, jossa Kohde-etuus kehittyy epäsuotuisasti tavoiteltuun tuottoon nähden. Vähimmäistuotto ei voi missään tilanteessa olla alle 0. Lainaan soveltuva Vähimmäistuotto: Vähimmäistuotto1: 0 % Koska Lainakohtaisissa ehdoissa on Takaisinmaksettavan määrän suuruutta laskettaessa ilmoitettu, että soveltuva Palautuskerroin on Sääntö 4, voi sijoittaja menettää Lainan nimellisarvon kokonaan tai osittain Kohde-etuuden arvon kehityksen perusteella. Palautuskerroin ei voi olla missään tilanteessa pienempi kuin 0.

C.11.	Listaus ja kaupan- käynti	Lainaa ei listata.															
C.15.	Kohde-etuuk- sien ar- von vaikutus sijoi- tuksen arvoon	Lainan arvo määritellään Kohde-etuuden arvonmuutoksen ja valitun arvonkehitysrakenteen perusteella. Arvonkehitysrakenne löytyy kohdasta C.10.															
C.16.	Johdannaisarvopape- reiden päättymis- päivä tai eräpäivä	Jos Lainaan ei kohdistu ennenaikaista takaisinmaksua, päättymispäivä tai eräpäivä on sama kuin Lainan Takaisinmaksupäivä. Lainan Takaisinmaksupäivä on 15.12.2022.															
C.17.	Arvopapereiden sel- vitys	Arvopapereiden selvitys tapahtuu Euroclear Finland Oy:ssä.															
C.18.	Kuvaus siitä, miten johdannaisarvopape- rista saadaan tuottoa	Tuoton määrä riippuu Kohde-etuuden arvonkehityksestä ja Lainaan sovelletta- vasta arvonkehitysrakenteesta. Arvonkehitysrakenne löytyy kohdista C.9 ja C.10.															
C.19.	Kohde-etuuden to- teutushinta tai lopul- linen arvostushinta	Kohde-etuuden lopullinen arvostushinta lasketaan Osakkeen Arvopaperipörssin julkaiseman arvon perusteella.															
C.20.	Kuvaus kohde-etu- uden tyyppistä ja siitä, mistä kohde-etuutta koskevia tietoja voi saada.	Lainan Kohde-etuuden tyyppi: Osake Kohde-etuutta koskevia tietoja saa: <table border="1"> <thead> <tr> <th>i</th><th>Osake(i)</th><th>Yhtiön internet-osoite</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td><td>ELISA OYJ</td><td>www.elisa.fi</td></tr> <tr> <td>2</td><td>ORION OYJ – B</td><td>www.orion.fi</td></tr> <tr> <td>3</td><td>SAMPO OYJ – A</td><td>www.sampo.fi</td></tr> <tr> <td>4</td><td>WÄRTSILÄ OYJ ABP</td><td>www.wartsila.com</td></tr> </tbody> </table>	i	Osake(i)	Yhtiön internet-osoite	1	ELISA OYJ	www.elisa.fi	2	ORION OYJ – B	www.orion.fi	3	SAMPO OYJ – A	www.sampo.fi	4	WÄRTSILÄ OYJ ABP	www.wartsila.com
i	Osake(i)	Yhtiön internet-osoite															
1	ELISA OYJ	www.elisa.fi															
2	ORION OYJ – B	www.orion.fi															
3	SAMPO OYJ – A	www.sampo.fi															
4	WÄRTSILÄ OYJ ABP	www.wartsila.com															

Jakso D – Riskit		
D.2.	Keskeiset tiedot tärkeimmistä liikkeenlaskijalle ominaisista riskeistä	OP Yrityspankkiin liikkeeseenlaskijana, sen liiketoimintaan ja toimintaympäristöön sekä tämän Ohjelmaesitteen alla tarjottaviin Lainoihin liittyy riskejä, joista osa saattaa olla huomattavia. Alla oleva riskien tiivistelmä perustuu tämän Ohjelmaesitteen päivämääränä saatavilla olleisiin tietoihin ja saatavilla olleiden tietojen perusteella tehtyihin arvioihin, eikä riskien kuvaus siten ole välttämättä tyhjentävä. Mikäli jokin tai useammat alla kuvatut riskit toteutuvat, niillä voi olla merkittävä negatiivinen vaikutus markkinoihin, joilla OP Yrityspankki -konserni ja OP Ryhmä toimii ja täten myös OP Yrityspankki -konsernin ja OP Ryhmän liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

		OP YRITYSPANKKI -KONSERNIN TOIMINTAAN LIITTYVIÄ RISKITEKIJÖITÄ Liiketoimintaan liittyvät keskeiset riskit: Toiminnan merkittävimmät riskit ovat luottoriski, markkinariskit ja likviditeettiriskit, vakuutusriskit ja sijoitusten markkinariskit sekä kaikkeen liiketoimintaan liittyvät strategiset ja operatiiviset riskit. Liiketoiminnan edellytykset ja yleinen taloudellinen tilanne: OP Yrityspankki -konsernin toiminnan tuloksiin voivat vaikuttaa useat tekijät, joista tärkeimpiä ovat yleinen taloudellinen tilanne Suomessa ja ulkomailla, korkojen ja osakekursien epävakaus ja muutokset valuuttakursseissa. Luottoriski: Luottoriski on OP Yrityspankin merkittävin riski. Luottoriskiä hallitaan noudattamalla ohjeistuksen mukaista luottoprosessia, joka sisältää luotonannon kaikki vaiheet huolellisesta ja harkitusta luottopäätöksenteosta alkaen. Asiakaskohtainen luottoriski pyritään hinnoittelemaan luottomarginaaleihin, ja riskiä pienennetään vakuuksien ja kovenanttien avulla. Luottoriskin arviointiin ja hinnoitteluun sekä vakuuksien realisointiarvoon ja realisointiaikaan liittyy kuitenkin epävarmuutta, minkä vuoksi luottosalkusta mahdollisesti realisoituvat arvonalentumiset (IFRS9-laskennan mukaiset odotetut luottotappiot ja lopulliset luottotappiot) voisivat heikentää OP Yrityspankki -konsernin liiketoiminnan kannattavuutta ja taloudellista asemaa. Lisäksi voi olla epävarmaa, heijastavatko odotetut luottotappiot tosiasiallisten luottotappioiden määrää niiden toteutuessa. Mikäli tehdyt arviot osoittautuisivat epätarkoiksi tai riittämättömiksi, sillä voisi olla epäedullinen vaikutus OP Yrityspankki -konsernin liiketoimintaan, toiminnan tuloksiin ja taloudelliseen asemaan. Maksuvalmius ja varainhankinta: OP Yrityspankki -konserni ei välttämättä kykene täyttämään maksuvelvoitteitaan niiden erääntyessä tai rahoittamaan uudeleen erääntyviä velkoja ja täyttämään sitoumuksiaan luotonantajana, jos se ei esimerkiksi kykene hankkimaan rahoitusta velkamarkkinoilla. Markkinariskit ja pääomamarkkinoiden hintakehitys: OP Yrityspankki -konsernin olennaisimmat markkinariskit ovat korko-, valuutta-, luottospread-, hyödyke-, osake- ja volatilitteettiriskit. Muutokset pääomamarkkinoilla vaikuttavat lähinnä vahinkovakuutustoiminnan sijoitusomaisuuden tuottoihin, kaupankäynnin nettotuottoihin ja maksuvalmiusreservien tuottoihin. Systeimiriski: Kotimaan ja kansainvälisen rahoitusjärjestelmän ja pääomamarkkinoiden keskinäisten riippuvuuksien johdosta, ulkomaisten tai kotimaisten pankkien tai muiden rahoituslaitosten taloudelliset ongelmat, saattavat aiheuttaa ongelmia myös muille finanssialalla toimiville yrityksille. Kilpailu: Pankki-, vahinkovakuutus- ja varallisuudenhoitotoimialat ovat erittäin kilpailtuja niillä markkinoilla, joilla OP Yrityspankki -konserni toimii. OP Yrityspankin strategiaan liittyviä riskitekijöitä: OP Ryhmällä on ryhmätasoinen kesäkuussa 2016 vahvistettu strategia, jonka tavoitteena on muuttua asteittain puhtaasta finanssitoimijasta digitaalisen ajan monialaiseksi palveluyritykseksi, jolla on vahva finanssiosaaminen. Jos OP Yrityspankki ei onnistu toteuttamaan OP Ryhmän strategiaa osaltaan menestyksekkäästi, sillä voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus OP Yrityspankin liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan. Mahdollisiin yritysjärjestelyihin ja yhteistyösopimuksiin liittyviä riskejä: OP Yrityspankki -konsernissa suunnitellaan edelleen rakennejärjestelyä, jossa myös
--	--	---

		vahinkovakuutussegmentti siirrettäisiin OP Yrityspankki- konsernista OP Osuuskunnan suoraan omistukseen. Lisäksi arvioidaan mahdollisuutta eriyttää keskuspankkitoiminnot OP Osuuskunnan täysin omistamalle tytäryhtiölle. Näiden järjestelyjen toteutustavasta tai aikataulusta ei ole tehty päätöksiä. Mikäli nämä rakennajärjestelyt toteutettaisiin, niillä voisi olla vaikutusta OP Yrityspankin liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan. OP Yrityspankki -konserni saattaa jatkossa harkita strategisia yritysjärjestelyitä ja yhteistyösopimuksia. Ei voi olla varmuutta siitä, että OP Yrityspankki -konserni onnistuisi tällaisia hankkeita koskevien suunnitelmien toteuttamisessa tai että hankinnat ja niiden toteutus onnistuisivat odotusten mukaisesti. OP Yrityspankki ei voi taata, että odotetut integraatio- ja synergiatavoitteet toteutuisivat. Mikäli OP Yrityspankki ei onnistuisi toteuttamaan mahdollisia yritysjärjestelyitään menestyksekkäästi, sillä voi olla olennaisen haitallinen vaikutus OP Yrityspankin liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan Vakavaraisuus: OP Yrityspankki -konsernin täytyy kulloinkin sovellettavien säännösten mukaisesti täyttää sen toimintaa koskevat vakavaraisuusvaatimukset, mikä on myös sen toimiluvan edellytys. OP Yrityspankki -konsernin pääomarakenteen ja vakavaraisuussuhteen muutokset voivat vaikuttaa OP Yrityspankin luottokelpoisuusluokitukseen sekä varainhankintaan ja sen kustannuksiin. Jäsenluottolaitosten keskinäiseen vastuuseen liittyviä riskitekijöitä: Yhteinliittymälain mukaisesti jäsenluottolaitokset, mukaan lukien OP Yrityspankki ja OP Osuuskunta, ovat keskinäisessä vastuussa toistensa veloista sitä kautta, että ne ovat velvollisia osallistumaan toisen jäsenluottolaitoksen selvitystilän ehkäisemiseksi tarvittaviin tukitoimiin sekä keskusyhteisön toisen jäsenluottolaitoksen puolesta suorittaman velan maksuun. Jäsenluottolaitoksilla on lisäksi keskusyhteisön maksukyvyttömyystilanteessa osuuskuntalain ja keskusyhteisön sääntöjen mukainen rajaton lisämaksuvelvollisuus keskusyhteisön veloista. Tällä voisi olla olennainen haitallinen vaikutus OP Yrityspankki -konsernin liiketoimintaan, toiminnan tuloksiin ja taloudelliseen asemaan. Operatiiviseen toimintaan liittyviä riskejä: Merkittävimmät tunnistetut operatiiviset riskit liittyvät järjestelmiin, liiketoiminnan prosesseihin, dokumentaation oikeellisuuteen sekä toiminnan resursointiin. Vahinkovakuutustoimintaan liittyviä riskejä: Merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät riskin valintaan ja hinnoitteluun, jälleenvakuutussuojan hankkimiseen ja vakuutusvelan riittävyyteen. Vakuutusriskien lisäksi merkittävä vakuutustoiminnan riski muodostuu vakuutusvelkaa ja omaa pääomaa kattavan omaisuuden sijoitusriskistä. Sijoitustoiminnan merkittävimmät riskit ovat markkina- luotto- ja likviditeettiriskit, jotka voivat toteutua sijoitusomaisuuden odotettua alhaisempana tuottona tai sijoitusten arvojen alentumisena. Ihmisen toiminnasta johtuvat katastrofit ja luonnonkatastrofit: Ihmisen toiminnasta johtuvien katastrofien tai luonnonkatastrofien perusteella tehty korvausvaatimukset voivat aiheuttaa huomattavaa kausikohtaista vaihtelua Vahinkovakuutuksen taloudellisessa tuloksessa. Vakuutettujen kohteiden arvonnousu, maantieteellinen keskittyminen ja inflaatiovaikutukset voivat lisätä katastrofien johdosta tehtyjen korvausvaatimusten suuruutta. Lainsäädäntöön ja määräyksiin liittyviä riskejä Säätelyyn liittyviä riskejä: OP Yrityspankki -konserni toimii kattavasti säännellyllä toimialalla. OP Yrityspankki -konsernin on täytettävä muun muassa vähimmäispääomaa ja vakavaraisuutta, taloudellisten tietojen ja aseman raportointia ja
--	--	--

		vastuita sekä voitonjakoa koskevan sääntelyn sekä osuuspankkilain ja yhteenliittymälain säännösten vaatimukset. Tietty OP Yrityspankki -konsernissa tehtävät päätökset edellyttävät myös viranomaisten tai yhteenliittymän keskusyhteisön etukäteen antamaa hyväksyntää tai viranomaisille tehtyä ilmoitusta. Oikeudellisia ja oikeudenkäyntiriskejä: OP Yrityspankin asiakkaiden tai vastapuolten kanteet OP Yrityspankkia vastaan voivat johtaa oikeusprosesseihin. Jos OP Yrityspankin todetaan rikkoneen velvollisuuksiaan, se voi olla velvollinen maksamaan vahingonkorvausta. Tällaisella mahdollisella oikeudenkäynnillä voisi myös olla haitallinen vaikutus OP Yrityspankin maineeseen sen asiakkaiden ja vastapuolten näkökulmasta. Veroriskejä: Verokantojen tai verolainsäädännön muutoksiin tai virheellisiin tulkintoihin liittyy veroriski. Veroriskin toteutuminen saattaisi johtaa maksunkorotuksiin tai veroviranomaisten määräämiin sanktioihin, jotka puolestaan voivat johtaa taloudellisiin menetyksiin. Riippuvuus ammattitaitoisesta johdosta ja henkilökunnasta: Tietyillä työntekijöillä on erityisen tärkeää osaamista ja asiakassuhteita, jonka vuoksi he ovat siten avainasemassa OP Yrityspankin kilpailukyvyyn säilyttämisen ja kehittämisen kannalta. OP RYHMÄN TOIMINTAAN LIITTYVIÄ RISKITEKIJÖITÄ Liiketoimintaan liittyvät keskeiset riskit: Liiketoiminnan merkittävimmät riskit ovat strateginen riski, luottoriski ja likviditeettiriski sekä markkinariskit, joista jälkimmäisistä merkittävimpiä ovat korkoriski ja sijoitustoiminnan riskit. Myös vakuutusriskit, operatiiviset ja compliance -riskit sekä keskittymäriskit ovat merkittäviä finanssiryhmän liiketoiminnassa. Liiketoiminnan edellytykset ja yleinen taloudellinen tilanne: Yleisen taloudellisen tilanteen heikkeneminen Suomessa tai kansainvälisesti voisi vaikuttaa epäedullisesti OP Ryhmän liiketoiminnan kannattavuuteen ja taloudelliseen asemaan. Pankkitoiminnan luottoriski: Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että vastapuoli ei täytä luottosuhteesta syntyviä velvoitteita. Luottoriskiä hallitaan noudattamalla ohjeistuksen mukaista luottoprosessia, joka sisältää luotonannon kaikki vaiheet huolellisesta ja harkitusta luottopäätöksenteosta alkaen. Raha-, valuutta- ja pääomamarkkinoiden hinta- ja kurssikehitys: OP Ryhmän pankkitoiminnan markkinariskeistä merkittävät ovat korkotason muutoksen vaikutus korkokatteeseen ja luottospredin muutoksen vaikutus likviditeettireservin arvoon. Vakuutustoiminnan markkinariskien arvioinnissa keskeisimpiä ovat sijoituksiin liittyvät markkinariskit sekä vakuutusvelkaan liittyvät markkinariskit, joista tärkein on korkoriski. Taloudellisten tai markkinaolosuhteiden muutoksia ja niiden kokonaisvaikutuksia OP Ryhmän liiketoimintaan ja sen tuloksiin on vaikea ennustaa. Maksuvalmius ja varainhankinta: OP Ryhmän sisäisen työnjaon mukaan OP Yrityspankki Oyj turvaa OP Ryhmän keskuspankkina OP Ryhmän ja ryhmään kuuluvien yhteisöjen maksuvalmiuden sekä hoitaa tukkuvarainhankinnan. Maksuvalmiusriski on riski siitä, että ryhmä tai siihen kuuluva yhteisö ei suoriudu odotetuista ja odottamattomista, olemassa olevista ja tulevista kassavirroista tai vakuus-tarpeista ilman vaikutuksia liiketoiminnan jatkuvuuteen, kannattavuuteen tai vakavaraisuuteen.
--	--	--

		Systeemiriski: Yksittäisen rahoituslaitoksen ongelmat voivat muodostua useamman pankin tai koko rahoitusjärjestelmän ongelmiksi, johtuen muun muassa rahoituslaitosten keskinäisistä vastuista ja riskeistä, kaupankäynnistä sekä kauppohenkilöstön selvityksestä. Operatiiviseen toimintaan liittyviä riskitekijöitä: OP Ryhmän liiketoiminnot edellyttävät kykyä käsitellä suuria määriä transaktioita tehokkaasti ja huolellisesti. Operatiivisella riskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että riittämättömistä tai epäonnistuneista prosesseista, puutteellisista tai virheellisistä menettelytavoista, järjestelmistä tai ulkoisista tekijöistä aiheutuu taloudellista tappiota tai muita haitallisia seuraamuksia. Kilpailu: Rahoitus-, vakuutus- ja varallisuudenhoitotoimialalla kilpailu on erittäin voimakasta kaikilla OP Ryhmän liiketoiminta-alueilla, mikä saattaa vaikuttaa haitallisesti liiketoimintaan, toiminnan tuloksiin ja taloudelliseen asemaan. Vakavaraisuus: OP Ryhmän ja sen yksittäisen yhteisön tulee kulloinkin soveltuvien säännösten mukaisesti täyttää sen toimintaa koskevat vakavaraisuusvaatimukset sekä riskien ja vakavaraisuuden hallintaa koskevat vaatimukset. OP Ryhmän pääomarakenne ja vakavaraisuussuhde voivat vaikuttaa OP Yrityspankin ja OP Ryhmän luottoluokitukseen sekä varainhankinnan saatavuuteen ja kustannuksiin. Vahinkovakuutustoimintaan liittyviä vakuutusriskejä: OP Ryhmässä vahinkovakuutusliiketoiminta on keskitetty OP Yrityspankki -konserniin. Merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät riskin valintaan ja hinnoitteluun, jälleenvakuutussuojan hankkimiseen ja vakuutusvelan riittävyuden arviointiin. Henki- ja eläkevakuutustoimintaan liittyviä vakuutusriskejä: Henkivakuutustoiminnan merkittävimmät vakuutusriskit liittyvät kuolevuuteen, jäljellä olevan eliniän odotteeseen (ts. pitkäikäisyyteen), työkyvyttömyyteen, asiakaskäyttäytymiseen ja liikekuluihin. Nämä tekijät ovat vakuutusriskin määräytymisessä keskeisiä, koska vakuutusmaksut ja vakuutusvelan määrä perustuvat näistä tehtyihin oletuksiin. Vakuutus- ja eläkeyhteisöjen sijoitustoiminnan riskit: Vakuutusriskien lisäksi merkittävä vakuutustoiminnan riski muodostuu vakuutusvelkaa kattavan omaisuuden sijoitusriskistä. Sijoitustoiminnan riskit voivat olla vastapuoli- tai markkinariskejä tai operatiivisia riskejä. Korkotason nousu alentaa kiinteäkorkoisten arvopapereiden markkina-arvoja. Jos korkotaso laskee, kiinteäkorkoisista arvopapereista tulevaisuudessa saatavat uudelleensijoitustuotot laskevat. Osakekurssien ja kiinteistöjen hintojen lasku ja muutokset valuuttakursseissa voivat laskea vakuutus- ja eläkeyhteisöjen sijoitusten arvoa ja niiden tuottoa. Strategiaan ja liiketoiminnan uudistamiseen liittyviä riskejä: Ei voi olla varmuutta siitä, että OP Ryhmä onnistuisi toteuttamaan strategiaansa ja liiketoimintansa uudistamista menestyksekkäästi. Jos OP Ryhmä ei onnistuisi toteuttamaan strategiaansa ja liiketoiminnan uudistamista menestyksekkäästi, sillä voisi olla olennaisen haitallinen vaikutus ryhmän liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja taloudelliseen asemaan. Lainsäädäntöön ja määräyksiin liittyviä riskejä Sääntelyyn liittyviä riskejä ja oikeudellisia riskejä: OP Ryhmä toimii voimakkaasti säännellyillä toimialoilla ja sen toimintaa koskee laaja valvonta- ja sääntelyjärjestelmä (mukaan lukien erityisesti sääntely Suomessa ja Euroopan unionissa).
--	--	--

		Veroriskejä: Veroriski liittyy verokantojen tai verolainsäädännön muutoksiin tai virheellisiin tulkintoihin, ja riskin toteutuminen saattaisi johtaa maksunkorotuksiin tai taloudellisiin menetyksiin. Riippuvuus ammattitaitoisesta johdosta ja henkilökunnasta: Jotta OP Ryhmä säilyisi kilpailukykyisenä ja kykenisi toteuttamaan strategiaansa, siihen kuuluvien yksittäisten yhteisöjen on palkattava ja pidettävä palveluksessaan pätevää ja ammattitaitoista henkilöstöä kaikilla liiketoiminta-alueilla.
D.3.	Keskeiset tiedot tärkeimmistä arvopapereille ominaisista riskeistä	Lainoihin liittyvät yleiset riskit Liikkeeseenlaskijariski: OP Yrityspankki ei aseta Ohjelmaesitteen puitteissa liikkeeseen laskettaville joukkovelkakirjalainoille vakuutta. Mikäli OP Yrityspankki julistettaisiin laina-aikana maksukyvyttömäksi, sijoittajien Lainaan perustuvilla saatavilla ei ole etuoikeutta, vaan niillä on sama etuoikeus kuin OP Yrityspankin muilla vakuudettomilla sitoumuksilla ja siten voi olla olemassa riski siitä, että sijoittaja menettää sijoittamansa pääoman osittain tai kokonaan. Markkinariski: Markkinariskillä tarkoitetaan Lainan markkina-arvoon ja/tai lopulliseen tuoton määräytymiseen vaikuttaviin tekijöihin liittyvää riskiä. Sijoittajan tulee arvioida tuoton saamiseen liittyvää markkinariskiä suhteessa omiin tavoitteisiinsa sijoituksen tuotosta ja riskin sietämisestä tai esimerkiksi verrata Lainan arvioitua tuottoa vaihtoehtoisesta sijoituksesta saatavaan tuottoon. Tuottoriski: Arvopaperimarkkinoilla sijoittamiseen liittyy aina riskejä, eikä arvopapereiden historiallinen kehitys ole koskaan tae tulevasta tuotosta. Sijoittaja vastaa itse omien sijoitus päätöksensä taloudellisista seuraamuksista. Tuotteen rakenteeseen liittyvät riskit: Lainaehdojen (laskentasääntöjen) monimutkaisuus voi johtaa siihen, että sijoittajan on hankalaa tai jopa mahdotonta verrata eri Lainoja keskenään tai verrata niitä muihin vaihtoehtoisin sijoituskohteisiin. Riski Lainan nimellisarvon menettämisestä: On mahdollista, että Kohde-etuuden arvonkehitys voi johtaa siihen, että sijoittaja menettää Lainan nimellisarvon kokonaan tai osan siitä. Korkoriski: Yleinen korkotason nousu laskee Lainan jälkimarkkina-arvoa. Lisäksi jäljellä olevan laina-ajan pituudella on vaikutusta siihen, kuinka suuri vaikutus korkotason muutoksilla on Lainan jälkimarkkina-arvoon. Jälkimarkkinariski: On mahdollista, ettei Lainalle muodostu laina-aikana jatkuvaa päivittäistä jälkimarkkinaa ja mikäli sijoittaja haluaa myydä sijoituksensa ennen Lainan eräpäivää, voi velkakirjan senhetkinen markkinahinta olla sijoitettua pääomaa matalampi tai korkeampi, mikä vaikuttaa Lainasta saatavaan lopulliseen tuottoon. Ennenaikainen takaisinmaksu: Liikkeeseenlaskijalla on Lainakohtaisissa ehdoissa mainituin tavoin oikeus vaatia Lainan ennenaikaista takaisinmaksua ilman erityistä syytä tai tapahtumaa. Koska Lainan Takaisinmaksettavaksi määräksi on Lainakohtaisissa ehdoissa ilmoitettu Nimellisarvo kerrottuna Yleisten lainaehdojen Liitteen 2 mukaisella Palautuskertoimella, Liikkeeseenlaskija maksaa takaisin Laskenta-asiamiehen hyvän markkinatavan mukaisesti määrittelemän Lainan päättymishetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle Lainan nimellisarvon. Laskenta-asiamies määrittää hyvän markkinatavan mukaisesti, mikä osuus kyseisestä markkina-arvosta

		on Lainakohtaisten ehtojen mukaista korkoa/Hyvitystä. Lisäksi sijoittaja menettää mahdollisesti maksamansa ylikurssin. Takaisinmaksettavalle pääomalle eri kerry korkoa/Hyvitystä takaisinmaksupäivän jälkeiseltä ajalta. Jos Laina maksetaan ennaikaisesti takaisin ennen sovittua takaisinmaksupäivää Suojausinstrumenttiin kohdistuneen lainmuutoksen, Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvan kulujen kasvun tai Suojausinstrumentissa tapahtuneen häiriön vuoksi, Liikkeeseenlaskija maksaa sijoittajille Liikkeeseenlaskijan hyvän markkinatavan mukaisesti määrittelemän Lainalla Suojausinstrumentin muutoshetkellä olevan markkina-arvon, joka voi olla yli tai alle Lainan nimellisarvon. Sijoittajan on huomioitava, että Liikkeeseenlaskija ei tarjoa sijoittajalle välinettä tai informaatiopaikkaa, jonka avulla sijoittaja pystyisi seuraamaan Suojausinstrumentin ylläpidosta mahdollisesti johtuvien kulujen kasvun muutosta. Täten sijoittaja ei välttämättä pysty ennalta arvioimaan Lainan ennaikaisen takaisinmaksun tapahtumista Suojausinstrumentin ylläpidosta johtuvan kulujen kasvun johdosta. Liikkeeseenlaskija maksaa Lainan ennaikaisesti takaisin markkinahintaan perustuen, jos lainaehtojen korjaus ja/tai Kohde-etuuden korvaaminen tilanteessa, jossa on kyse Osakkeeseen tai sen liikkeeseen laskeneeseen yhtiöön kohdistuvasta mukauttamistoinenpiteestä, ei tuota taloudellisesti järkevää tai kohtuullista lopputulosta, joka kuvastaa mainittua tapahtumaa edeltävää tilannetta. Kohde-etuuden kehitys voi Lainaan valitun laskentakaavan perusteella johtaa Liikkeeseenlaskijan velvollisuuteen maksaa Laina ennaikaisesti takaisin. Tällöin sijoittajalle maksetaan Ennaikaisena Takaisinmaksupäivänä takaisinmaksuun asti kertyneet tuotot ja Lainan nimellisarvo kokonaisuudessaan. Sijoittaja ei saa tuottoja alkuperäisen Laina-ajan loppuun saakka. Laskenta-asiamiehen tekemät muutokset: Liikkeeseenlaskija saattaa joutua tekemään markkinahäiriön seurauksena muutoksia Lainan ehtoihin, jotta Lainan tuotto voidaan määritellä, tai laskemaan Hyvityksen ennen muutosta voimassa olleiden arvojen perusteella. Jos lainaehtojen muutoksilla ei Laskenta-asiamiehen arvion mukaan saada aikaiseksi kohtuullista tulosta, joka kuvastaa markkinahäiriötä edeltävää tilannetta, Laskenta-asiamiehellä on oikeus korvata Kohde-etuus yhdellä tai useammalla uudella korvaavalla Kohde-etuudella. Mahdollinen eturistiriitatilanne Laskenta-asiamiehen suorittamissa toimenpiteissä: OP Yrityspankilla Laskenta-asiamiehen roolissa on oikeus tehdä harkintansa mukaisia toimenpiteitä, jotka voivat liittyä esim. Kohde-etuuden arvonmääritykseen, Kohde-etuuden korvaamiseen ja tuoton laskennan korjaamiseen. Laskenta-asiamiehen tekemät ja Ohjelmaesitteen mahdollistamat toimenpiteet perustuvat yleiseen markkinakäytäntöön. On mahdollista, että sijoittajan on vaikea hahmottaa Laskenta-asiamiehen harkintansa mukaan tekemien toimenpiteiden taloudellisia vaikutuksia. On myös huomioitava, että Liikkeeseenlaskijan ja Laskenta-asiamiehen ollessa sama taho on mahdollista, että Laskenta-asiamiehen tekemillä toimenpiteillä on vaikutusta Liikkeeseenlaskijan asemaan, mikä saattaa joissakin tilanteissa aiheuttaa eturistiriitatilanteen. Näin voi olla esimerkiksi tilanteessa, jossa Laskenta-asiamiehen harkintavalta vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan maksuvelvoitteiden määrään. Liikkeeseenlaskun peruuttaminen: Liikkeeseenlaskijalla voi Lainakohtaisten ehtojen mukaan olla oikeus peruuttaa liikkeeseenlasku markkinatilanteen muuttuessa, merkintävilkkauksen jäädessä alhaiseksi tai jos tapahtuu jotain sellaista, joka Liikkeeseenlaskijan harkinnan mukaan voi vaarantaa järjestelyn onnistumisen.
--	--	---

		Suojausriski: Liikkeeseenlaskija tai suojausvastapuoli voi liikkeeseenlaskupäivänä tai sitä ennen suojautua markkinariskiltä. Markkinariskiltä suojautuminen voi vaikuttaa kohde-etuuden hintaan ja asiakkaan saamaan tuottoon. Likviditeettiriski: Jos kyseessä on hyvin monimutkainen tuote tai markkinaolosuhteet ovat poikkeukselliset, Lainaa voi olla vaikeaa tai mahdotonta myydä. Liikkeeseenlaskijan kriisinratkaisumenettely: Lainoihin liittyy riski siitä, että Liikkeeseenlaskijan vakavien taloudellisten vaikeuksien johdosta mahdollisesti aloitettavassa kriisinratkaisumenettelyssä Lainat saattavat joutua alaskirjauksen tai osakkeiksi muunnon kohteeksi, ja yhteenliittymään kuuluvien jäsenluottolaitosten keskinäinen vastuu ja mahdollisuus tukitoimiin ei mahdollisesti koske velkasitoumuksia, jotka muunnettaisiin osakkeiksi kriisinratkaisumenettelyssä. On myös mahdollista, että Lainojen takaisinmaksuaikaa pidennetään tai Lainan koron tai hyvityksen määrää muutetaan tai maksua siirretään. Kriisinratkaisumenettelyssä mahdollinen Liikkeeseenlaskijan liiketoiminnan luovutus tai myynti kriisinratkaisuvälineinä voivat vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan kykyyn täyttää Lainasta johtuvat maksuvelvoitteet tai Lainan arvoon. Tällöin Lainan arvo-osuuden omistajalla on riski Lainaan sijoitetun pääoman menettämisestä osittain tai kokonaan. Lainoihin liittyvät erityiset riskit Erityinen markkinariski liittyen Osakesidonnaiseen Lainaan Sijoittajalle maksettava Hyvitys määräytyy Kohde-etuuden arvonmuutoksen perusteella, joka voi muuttua Laina-aikana. Sijoittajan on huomioitava, että kohde-etuuden historiallinen arvonkehitys ei ole tae tulevasta arvonkehityksestä. Lainan tuoton kertyminen on rajattu erityiseen ennaikaiseen takaisinmaksuun, jolloin on mahdollista, että Lainalle ei kerry tuottoa alkuperäisen laina-ajan loppuun asti. Sijoittajan on huomioitava, että takaisinmaksettavan määrän suuruus riippuu Palautuskertoimesta, jonka suuruuden määräytymiseen vaikuttaa Kohde-etuuden arvonmuutos. Palautuskerroin ei voi olla missään tilanteessa pienempi kuin 0. Osakesidonnaiseen lainaan liittyy riski markkinahäiriön tapahtumisesta. Laina-ehtoihin voidaan tehdä myös lainaehtojen korjauksia osakkeeseen liittyvän järjestelyn tai toimenpiteen vuoksi. Mikäli lainaehtojen korjaukset eivät johda taloudellisesti järkevään tai kohtuulliseen lopputulokseen, joka kuvastaa osakkeeseen liittyvää järjestelyä tai toimenpidettä edeltävää tilannetta, Liikkeeseenlaskija maksaa Lainan ennaikaisesti takaisin.
D.6.	Varoitus	Lainan tuottorakenne on monimutkainen. On mahdollista, että Kohde-etuuden arvonmuutos on sellainen, että sijoittaja menettää sijoittamansa pääoman kokonaan tai osittain, eikä Lainalle kerry lainkaan tuottoa.

Jakso E – Tarjous		
E.2.b.	Varojen käyttö	Liikkeeseenlasku on osa Pankin varainhankintaa.
E.3.	Kuvaus tarjousehdoista	Liikkeeseenlaskupäivä: 28.11.2018 Merkintäaika: 22.10.2018 – 23.11.2018 Merkintäpaikka: OP Yrityspankki

		Laina-aika: 28.11.2018 – 15.12.2022 Takaisinmaksupäivä: 15.12.2022 Liikkeeseenlaskun luonne: Yksittäinen laina Lainan pääoma: 2.294.000 euroa Velkakirjan nimellisarvo: 1.000 euroa Minimimerkintä: 5.000 euroa Velkakirjojen määrä: 2.294 Merkintäkurssi: 100 Merkintöjen maksuaika: Merkintä on maksettava kokonaisuudessaan viimeistään Liikkeeseenlaskupäivänä merkinnän yhteydessä ilmoitettavalla tavalla. Merkintäsitoumukset: Ei
E.4.	Kuvaus kaikista liikkeeseenlaskuun /tarjoukseen liittyvistä olennaisista intresseistä, mukaan lukien eturistiriidat	Liikkeeseenlaskijan ja Laskenta-asiamiehen ollessa sama taho, on mahdollista, että Laskenta-asiamiehen tekemillä toimenpiteillä on vaikutusta Liikkeeseenlaskijan asemaan, joka saattaa aiheuttaa eturistiriitatilanteen esimerkiksi tilanteessa, jossa Laskenta-asiamiehen harkintavalta vaikuttaa Liikkeeseenlaskijan maksuvelvoitteiden määrään. Mahdollisissa eturistiriitatilanteissa OP Yrityspankki toimii hyvän tavan mukaisesti.
E.7.	Arvioidut kustannukset, jotka liikkeeseenlaskija tai tarjoaja veloittaa sijoittajalta	Tehdystä merkinnästä ei veloiteta merkintäpalkkiota. Arvo-osuuksien säilytyksestä veloitetaan kulloinkin voimassa olevan hinnaston mukainen säilytyspalkkio. Säilytyspalkkion suuruus riippuu sijoittajan käyttämän Arvo-osuustiliä hallinnoivan tahon säilytyspalveluehdoista.